

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
กรณีศึกษา โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Factors affecting online teaching and learning of the secondary school under the
epidemic situation of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) :
a Case study Samsenwittayalai School

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration in Public Administration

Department of Public Administration

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)กรณีศึกษา
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

โดย

น.ส.นัชชา จิตต์กุลสัมพันธ์

สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ ไชยพร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชฎิล โรจนานนท์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นัชชา จิตต์กุลสัมพันธ์ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษา
 ตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-
 19)กรณีศึกษา โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย. (Factors affecting online teaching and
 learning of the secondary school under the epidemic situation of the
 coronavirus disease 2019 (COVID-19) : a Case study Samsenwittayalai School) อ.
 ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ธนพันธ์ โล่ประกอบทรัพย์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน
 ออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นการวิจัยเชิง
 ปริมาณโดยการแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 210 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก
 จากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ 9 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการ
 สอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
 2019 (COVID-19) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า สถานะทางอาชีพ เศรษฐฐานะและสถานะ
 ทางการเงินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากตามลำดับและผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมี
 ความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่
 ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีนัยสำคัญและ 2) แนวทางหรือเทคนิคใน
 การจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
 ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรมีแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนคือ การใช้วิธีแบบ
 ผสมผสาน การกระชับหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด 19 การเรียนการสอนด้วย
 ระบบ E-Learning การแบ่งระยะเวลาที่เหมาะสม การคิดค้นกระบวนการวิธีการสอนที่เหมาะสมและใช้
 แนวคิดในการสลับกันเรียนเพื่อลดการพบปะและยังเป็นไปตามมาตรการการป้องกันอย่างถูกวิธีซึ่งจะทำ
 ให้นักเรียนได้เปลี่ยนสถานที่ในการเรียนอีกทางหนึ่ง

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6282024824 : MAJOR PUBLIC ADMINISTRATION

KEYWORD: Economic Factor, Online Study, Primary Education, COVID-19

Nutcha Jitgunsampun : Factors affecting online teaching and learning of the secondary school under the epidemic situation of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) : a Case study Samsenwittayalai School. Advisor: Assoc. Prof. Thanapan Laiprakobsup, Ph.D.

The purpose of this quantitative research were to analyze factors that influenced online study at primary education level and to recommend the guidelines or techniques in managing the study at primary education level under the COVID-19 pandemic situation. The research instruments used in collecting the data were a four-point Likert scale questionnaire responded by 210 samples and the in-depth interview form from 9 key informants. The data was analyzed using descriptive statistics and, the hypothesis was also examined using Pearson Correlation-Coefficient and content analysis. The results of the study revealed that the economic factor impacted online study at primary education level during the COVID-19 pandemic situation with an average at high level. This study confirmed earlier reported findings that the career status, the economic status, and financial status had an average at high level respectively. According to the test of hypotheses, it showed that the economic factor had a significant correlation with online study at primary education level during the COVID-19 pandemic situation and the guidelines in managing the study at primary education level was suggested to use the mixed methods, together with tightening curriculum and adjusting to be consistent with the situation of COVID-19 by using E-Learning, allocating time appropriately, conceiving appropriate teaching methods, and utilizing the concepts in alternating study so as to reduce interaction as well as to abide by preventive measures correctly, which can also allow students to change places of study alternatively.

Field of Study: Public Administration

Student's Signature

Academic Year: 2021

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จได้ด้วยดี หากไม่ได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รศ.ดร.ธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อีกทั้ง ขอขอบคุณ ศ.ดร.ไชยันต์ ไชยพร ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผศ.ดร.พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ และ อ.ดร.ชฎิล โรจนานนท์ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้ความรู้ตลอดจนข้อบกพร่องแก้ไข และปรับปรุง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินการให้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ดร.บุญยพงศ์ โพธิ์วัฒนธนต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย คณะผู้บริหาร คุณครู ผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งทำให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถใช้วิเคราะห์ผลวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ บิดา มารดา ที่สนับสนุนและส่งเสริมในด้านการศึกษา และเสริมสร้างคุณค่าต่อการดำรงชีวิตตลอดมา อีกทั้งยังคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

นัชชา จิตต์กุลสัมพันธ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 คำถามการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.6 โครงสร้างงานวิจัย.....	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 บทนำ.....	5
2.2 การสำรวจแนวคิดและทฤษฎี.....	5
2.2.1 การเรียนการสอนแบบออนไลน์.....	5
2.2.2 ปัจจัยที่เป็นเหตุที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10
2.2.3 การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้.....	11
2.2.4 นโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19	14
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
2.4 สมมติฐานและกรอบการวิจัย	29

2.4.1 สมมติฐาน.....	29
2.4.2 กรอบแนวคิดการวิจัย	29
2.5 บทสรุป	30
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	31
3.1 บทนำ.....	31
3.2 การเก็บข้อมูล	31
3.3 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ	33
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	36
4.1 บทนำ.....	36
4.2 ผลการวิจัย.....	36
4.3 อภิปรายผลการวิจัย	53
4.4 บทสรุป	56
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	57
5.1 สรุปผล.....	57
5.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	65
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	74
ประวัติผู้เขียน	77

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก	32
ตารางที่ 3.2 การติดตามและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของโรงเรียนสามเสน วิทยาลัย	32
ตารางที่ 3.3 แนวทางในการประเมินค่า IOC สำหรับแบบสอบถาม	34
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ).....	36
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (อายุ)	37
ตารางที่ 4.3 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม ก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปี การศึกษา 2563).....	37
ตารางที่ 4.4 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564)	37
ตารางที่ 4.5 สถานภาพของผู้ปกครอง.....	38
ตารางที่ 4.6 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19.....	38
ตารางที่ 4.7 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19.....	39
ตารางที่ 4.8 อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19.....	40
ตารางที่ 4.9 อาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19.....	40
ตารางที่ 4.10 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวม	42
ตารางที่ 4.11 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านเศรษฐกิจฐานะ	43
ตารางที่ 4.12 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านสถานะทาง การเงิน.....	44

ตารางที่ 4.13 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านอาชีพ..... 46

ตารางที่ 4.14 สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การ
แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวม..... 49

ตารางที่ 4.15 สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การ
แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเข้าเรียนของนักเรียน..... 50

ตารางที่ 4.16 สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การ
แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านผลการเรียนรู้..... 51

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
..... 53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

การกำหนดรูปแบบของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งแต่ละรูปแบบการศึกษามีรายละเอียด โดยการศึกษาในแต่ละรูปแบบมีจุดมุ่งหมาย วิธีการ หลักสูตร ระยะเวลาที่แตกต่างกันออกไปเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม ต้องได้มาตรฐานของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

นอกจากนี้สาระในหมวด 9 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ยังได้กำหนดถึงบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดขอบเขตครอบคลุมไปถึงการจัดการโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาบุคลากร การจัดตั้งกองทุนและหน่วยงานกลางเพื่อวางนโยบายและบริหารงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้รัฐเตรียมความพร้อมในการจัดเรียนการสอนให้เหมาะสม ในยุคปัจจุบันซึ่งในศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือว่าเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลากหลายมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมอันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและประการสำคัญทำให้การเรียนการสอนมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงออกไปจากเดิมโดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการศึกษาของนักเรียนในปัจจุบันจึงต้องทำให้รัฐโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ บุคลากรการศึกษา นักเรียนทุกระดับชั้น รวมถึงครอบครัวต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในการศึกษา การเรียนการสอน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเรียนการสอนของประเทศไทยซึ่งจากการศึกษาของวินิจ ฝาเจริญ, ภัทรชัย อุทาพันธ์, กรวิทย์ เกาะกลางและสุรชัย พุดชู (2564) พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาคือความไม่เท่าเทียมกันของคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาที่นักเรียนนักศึกษาได้รับอันมีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจ ภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน รวมถึงคุณภาพและมาตรฐานที่แตกต่างกันของสถานศึกษาต่าง ๆ และระดับการศึกษาของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยและไม่มีโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ยิ่งทำให้โอกาสในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนในสังคมและภูมิภาคลดน้อยลงไปด้วยประกอบกับในปัจจุบันสังคมโลกมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2562 และได้แพร่กระจายไปทั่วโลกโดยการติดต่อจากคนสู่คนและกลายพันธุ์ไปตามสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ (กรมควบคุมโรค, 2563) ทำให้สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงครั้ง

ยิ่งใหญ่โดยเฉพาะเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและที่ขาดไม่ได้คือ รูปแบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป จากการนั่งเรียนในห้องเรียนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นวิธีการเรียนในรูปแบบออนไลน์ทำให้ ผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการปรับตัวครั้งยิ่งใหญ่ โดยแอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการ จัดการเรียนรู้ออนไลน์มากที่สุดคือ ไลน์ (Line) มากที่สุดและ Google Meet น้อยที่สุด (มนธิชา ทองหัตถา, 2564) ทั้งนี้เมื่อรูปแบบการเรียนเปลี่ยนแปลงออกไปและหันให้โรงเรียนหันมาใช้ในการเรียน ออนไลน์มากขึ้นในปัจจุบันแต่ยังพบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์คือ อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต โปรแกรม การเงิน พฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้น ซึ่งปัญหา เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างและทำให้ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ออนไลน์ไม่ถึงเป้าหมาย

แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีปัจจัยบางประการที่ทำให้การเรียนออนไลน์ประสบความสำเร็จ เช่น การสอน ผู้เรียน เนื้อหาและเทคโนโลยี เป็นต้น (นิตยา มณีวงศ์, 2564) ทั้งนี้รวมถึงปัจจัยด้าน เศรษฐกิจที่มีเป็นปัจจัยสำคัญเช่นเดียวกันที่ทำให้การเรียนออนไลน์ประสบความสำเร็จซึ่งงานวิจัย ฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดทำให้เศรษฐกิจทั่วโลก รวมถึง ประเทศไทยได้รับผลกระทบและสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ไม่มีที่ท่าว่าจะมีอัตราในการแพร่ระบาดลดลงแต่กลับมีการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากไวรัสมีการกลาย พันธุ์ในตัวเอง (Mutation) ทำให้ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทยยังเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าว ดังนั้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องยังมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียน ออนไลน์ต่อไปเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปประกอบเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปใน อนาคตเพื่อให้การเรียนในรูปแบบออนไลน์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.2.2 เพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.3 คำถามการวิจัย

ปัจจัยทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือไม่ อย่างไร ?

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1) ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการทำวิจัยตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2564

2) ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตลอดจนการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

3) ขอบเขตด้านกระบวนการทำวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.5.2 ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.5.3 ได้แนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างเหมาะสม

1.5.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการและโรงเรียนต่าง ๆ สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบหรือหาเทคนิคแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ให้มีตรงกับความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนสนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนหรือมีความจำเป็นที่ต้องการความช่วยเหลือเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้ส่งผลกระทบต่อเรียนออนไลน์ของผู้เรียน

1.6 โครงสร้างงานวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โดยโครงสร้างการศึกษาค้นคว้าอิสระประกอบด้วยดังต่อไปนี้

- 1) บทที่ 1 บทนำ
 - 1.1) ที่มาและความสำคัญ
 - 1.2) วัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1.3) คำถามการวิจัย
 - 1.4) ขอบเขตการวิจัย
 - 1.5) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - 1.6) โครงสร้างงานวิจัย
- 2) บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1) บทนำ
 - 2.2) การสำรวจแนวคิดและทฤษฎี
 - 2.3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4) สมมติฐานและกรอบการวิจัย
 - 2.5) บทสรุป
- 3) บทที่ 3 วิธีการวิจัย
 - 3.1) บทนำ
 - 3.2) การเก็บข้อมูล
 - 3.3) เครื่องมือการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ
 - 3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4) บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัย
 - 4.1) บทนำ
 - 4.2) ผลการวิจัย
 - 4.3) อภิปรายผลการวิจัย
 - 4.4) บทสรุป
- 5) บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ
 - 5.1) สรุปผล
 - 5.2) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โดยในบทนี้ผู้วิจัยจะทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 บทนำ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยในบทที่ 2 ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาโดยปรากฏในหัวข้อถัดไป

2.2 การสำรวจแนวคิดและทฤษฎี

2.2.1 การเรียนการสอนแบบออนไลน์

2.2.1.1 ความหมายของการเรียนแบบออนไลน์

ความหมายการเรียนแบบออนไลน์ถูกนักวิชาการจำกัดความไว้หลายท่าน ดังนี้

อาณัติ รัตนธิรกุล (2553: 15) ให้ความหมายการเรียนแบบออนไลน์ไว้ว่าเป็นการเรียนการสอนผ่านทางเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ ซีดีรอม/ดีวีดีรอม เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ โดยผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย ทุกที่ทุกเวลาผ่านทางเว็บไซต์ในรูปแบบมัลติมีเดียออกมาเป็นทั้งภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความและวิดีโอ ทั้งยังสามารถตอบโต้ได้เหมือนอย่างการนั่งเรียนในห้องเรียนปกติ

อมรเทพ เทพวิจิต (2552: 1) การเรียนแบบออนไลน์เป็นการจัดการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้เนื้อหาที่เป็นสื่อร่วมกับระบบจัดการเรียนการสอนซึ่งทั้งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกันโดยมีองค์ประกอบคือ การจัดการระบบ เนื้อหาบทเรียน เครื่องมือ

ช่วยจัดการเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน/ผู้สอนและกระบวนการในการเรียนทำให้ไม่มีขีดจำกัดทางการเรียนในระยะทาง เวลาและสถานที่อันนำมาตอบสนองต่อความสนใจและความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ศุภชัย สุชนะนรินทร์และกรรณก วงศ์พานิช (2546: 1) การเรียนแบบออนไลน์คือ การเรียนที่เป็นลักษณะการเรียนทางไกลโดยเรียนแบบออนไลน์และสามารถใช้สื่อการสอนในรูปแบบหลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต ทีวี ดาวเทียม ซีดีรอมหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

ถนอมพร เลาทจรัสแสง (2545: 1) การเรียนแบบออนไลน์ หมายถึง การเรียนในลักษณะใดก็ได้ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2545: 1) ให้ความหมายการเรียนแบบออนไลน์คือ การเรียนการสอนทุกชนิดโดยใช้อิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อเพื่อเชื่อมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน แต่ปัจจุบันการใช้ E-learning เป็นระบบการศึกษาที่ใช้ Internet Technology เป็นหลักเพื่อเชื่อมต่อไปยังแหล่งข้อมูลเสริมต่าง ๆ ได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเรียนแบบออนไลน์มีลักษณะการเรียนการสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นช่องทางในการเชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนโดยตอบโต้ร่วมกันได้เสมือนอยู่ซึ่ง ๆ หน้ากันดังนั้นจึงสามารถเรียนรู้ได้ ทุกที่ทุกเวลา รวมถึงการตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีเพราะการเรียนแบบออนไลน์ไม่ได้มีขีดจำกัด

2.2.1.2 องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบออนไลน์

ถนอมพร เลาทจรัสแสง (2545: 30-39) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนแบบออนไลน์สามารถแบ่งออกได้ด้วย 4 องค์ประกอบคือ ประการแรกคือ เนื้อหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนออนไลน์ เพราะเนื้อหานั้นผู้สอนต้องจัดเตรียมเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ประการที่สองคือ การบริหารจัดการ โดยระบบบริหารจัดการประกอบด้วยพื้นที่ เครื่องมือ รวมถึงการติดต่อสื่อสาร ประการที่สามคือ ช่องทางในการติดต่อสื่อสารได้แก่ การประชุมทางคอมพิวเตอร์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และประการที่สี่คือ แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ เพื่อเป็นการวัดผลประเมินตนเองกับเนื้อหา

ดังนั้นองค์ประกอบการเรียนการสอนแบบออนไลน์จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นองค์ประกอบทั้งหมดเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถทำให้การเรียนแบบออนไลน์อย่างมีคุณภาพและเป็นระบบซึ่งอาจจะรวมไปถึงการไม่มีขอบเขตจำกัดในเรื่องของเนื้อหาบทเรียน เวลาหรือสถานที่ ผู้เรียนและผู้สอนจึงมีความสะดวกต่อการเรียนการสอนร่วมกัน ทั้งนี้องค์ประกอบในการเรียนการสอนอาจจะรวมไปถึงครอบครัว สังคมร่วมด้วย

2.2.1.3 กระบวนการออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์

ไพโรจน์ ตรีณ ธนากุลและคณะ (2546: 54-68) แบ่งขั้นตอนหลักการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) การวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาเป็นบทเรียนเพื่อพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอน ผู้พัฒนาต้องทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่จะนำมาใส่ในบทเรียนเพื่อกำหนดชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนต้องทำอะไรบ้าง เรียนอะไรก่อน เรียนอะไรหลังเพื่อไม่ให้สับสนหรือซ้ำซ้อนในแต่ละหัวข้อ รวมถึงเพื่อไม่ให้สิ่งที่เรียนนั้นมากหรือน้อยเกินไป ยากหรือง่ายเกินไป ดังนั้นผู้พัฒนาต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระที่จะถูกกำหนดในบทเรียน ดังนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนา โดยแยกขั้นตอนออกไปอีก 3 ขั้นตอนย่อยคือ

- 1.1) การสร้างแผนภูมิระดมสมอง
- 1.2) การสร้างแผนภูมิหัวเรื่องสัมพันธ์
- 1.3) การสร้างแผนภูมิโครงข่ายเนื้อหา

2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ขั้นตอนในการออกแบบบทเรียนจะแบ่งเป็นขั้นตอนหลัก 2 ขั้นตอนซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องกันคือ

2.1) การกำหนดกลวิธีในการนำเสนอหน่วยการเรียนรู้และเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหา

2.2) การออกแบบแผนภูมิการนำเสนอในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนในการพัฒนาเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปเขียนโปรแกรมประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

- 3.1) การเขียนรายละเอียดเนื้อหาลงบนกรอบการสอน
- 3.2) การจัดลำดับกรอบการสอน
- 3.3) การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
- 3.4) การสร้างแบบทดสอบและประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ

4) ขั้นตอนการพัฒนาเนื้อหาสู่โปรแกรม (Implementation) ขั้นการพัฒนาเนื้อหาสู่โปรแกรมนี้เป็นขั้นที่ทำต่อจากขั้นการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งขั้นตอนออก 3 ขั้นตอนดังนี้

- 4.1) การเลือกโปรแกรมที่จะใช้นำเสนอบทเรียน
- 4.2) การพัฒนาและจัดเตรียมสื่อที่จะใช้ประกอบบทเรียน
- 4.3) การนำข้อมูลเนื้อหาลงโปรแกรม

5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายและเป็นขั้นตอนที่สำคัญและขาดไม่ได้ในกระบวนการวิจัยเชิงพัฒนาเพราะเป็นการตรวจสอบผลการวิเคราะห์และออกแบบว่าจะได้ผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินผลบทเรียนที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

- 5.1) การตรวจสอบคุณภาพมัลติมีเดียของบทเรียน
- 5.2) การทดลองกระบวนการทดสอบหาประสิทธิภาพ
- 5.3) การทดสอบหาประสิทธิภาพของบทเรียนและประสิทธิผลการเรียน
- 5.4) จัดทำคู่มือการใช้บทเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากระบวนการออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์เป็นกระบวนการที่สำคัญทั้งยังก่อให้เกิดการพัฒนาบทเรียนเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน การวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของบทเรียนอย่างชัดเจนและเป็นระบบนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความไม่เข้าใจต่อหัวข้อในบทเรียนและยังทำให้ได้รับความรู้จากบทเรียนที่สร้างจะความเข้าใจให้กับผู้เรียนอย่างไม่มีขาดเกินไป

2.2.1.4 การเรียนออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น พิพัตน์ คงสัจย์ (2546:8-43) กล่าวว่าบทเรียนออนไลน์เป็นสื่อการเรียนการสอนที่เริ่มนำมาใช้ในการศึกษากันอย่างแพร่หลายและถือว่าเป็นบทเรียนออนไลน์ของการสร้างสื่อในการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผนวกกับความสามารถของการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การศึกษาและเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตบทเรียนออนไลน์มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาจากคำว่า Computer Aided Instruction หรืออาจจะใช้คำว่า Computer-Assisted Instruction ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือ การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยอาศัยเทคโนโลยีอย่างคอมพิวเตอร์มาใช้ในการนำเสนอเนื้อหา เรื่องราวต่าง ๆ มีลักษณะเป็นการเรียนโดยตรงและเป็นการเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์คือ สามารถโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ได้ (สถาบันส่งเสริมการ สอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2545) ดังนี้

1.1) ลักษณะสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดหนึ่งซึ่งมีลักษณะของบทเรียนควรเหมาะสำหรับการเรียนด้วยตนเอง (Self-Learning) สำคัญอยู่ 4 ประการ (รสริน พิมลบรรจง, 2544) คือ

1.1.1) แบ่งบทเรียนออกเป็นหน่วยย่อย ๆ และเรียนรู้ตามลำดับจากง่ายไปยาก (Gradual Approximation) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายและเรียนได้ดีขึ้น

1.1.1) เป็นสื่อที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างคล่องแคล่ว (Active Participation) คือให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนให้ได้มากที่สุด

1.1.3) ให้ผู้เรียนได้รู้ผลการกระทำทันที (Immediate Feedback) เพราะการให้ผู้เรียนได้รู้ผลการเรียนทันทีว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิดจะทำให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองต่อการเรียนรู้ด้วย

1.1.4) การให้โอกาสผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นระยะ (Successful Experience) บทเรียนที่ดีควรเป็นบทเรียนที่เข้าใจได้ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนอันจะทำให้เกิดกำลังใจที่ดีในการเรียนต่อไป

2) ประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2545) สรุปถึงประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อการเรียนการสอนดังนี้

- 2.1) สร้างแรงจูงใจในการเรียน
- 2.2) ดึงดูดความสนใจโดยใช้เทคนิคการนำเสนอต่าง ๆ
- 2.3) ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว
- 2.4) ผู้เรียนมีการโต้ตอบ มีปฏิสัมพันธ์
- 2.5) ช่วยให้ผู้เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้สูงเพราะมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองซึ่งจะเรียนรู้ได้จากขั้นตอนที่ง่ายไปหายาก
- 2.6) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง บทเรียนมีความยืดหยุ่นสูง สามารถเรียนได้ตามที่ต้องการ
- 2.7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต้องควบคุมการเรียนด้วยตนเอง มีการแก้ปัญหาและฝึกคิดอย่างมีเหตุผล
- 2.8) สร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
- 2.9) สามารถรับรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างรวดเร็ว
- 2.10) ช่วยให้ผู้สอนมีเวลามากขึ้นที่จะช่วยเหลือผู้เรียนในการเสริมความรู้หรือช่วยผู้เรียนคนอื่นที่เกิดปัญหาในการเรียน
- 2.11) ประหยัดเวลา

นอกจากนี้แล้วบทเรียนออนไลน์ หมายถึง การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผนวกกับการรวมเอาเครื่องมือต่าง ๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้ามาประกอบเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2543: 54) เป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์เป็นตัวจัดการแยกออกเป็นดังนี้

1) ส่วนประกอบของบทเรียนออนไลน์ ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีการใช้เว็บไซต์มาใช้ในระบบการเรียนการสอนเป็นดังต่อไปนี้ (มนต์ชัย เทียนทอง, 2544: 73)

1.1) สื่อสำหรับนำเสนอ (Presentation Media) ได้แก่ ข้อความกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว วีดิทัศน์ เสียง การปฏิสัมพันธ์ การจัดการฐานข้อมูล แม้กระทั่งส่วนสนับสนุนการเรียน

1.2) การเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีนักเทคโนโลยีการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายประเด็นดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2543: 344) การเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตคือ การใช้เว็บเป็นฐานในการเรียนการสอนโดยอาจใช้เพื่อนำเสนอบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติของวิชาทั้งหมดตามหลักสูตรที่กำหนดหรือการนำเสนอข้อมูลบางส่วนมาใช้ในการสอน

Clark (1996) ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการเรียนการสอนรายบุคคลที่อาศัยเครือข่ายเทคโนโลยี ทั้งส่วนบุคคลหรือสาธารณะผ่านทางโปรแกรมค้นผ่าน (Web Browser) โดยลักษณะดังกล่าวไม่ได้เป็นการดาวน์โหลดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนลงมาที่เครื่องของตนเอง แต่เป็นการเข้าไปในเครือข่ายของอินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาเนื้อหาความรู้ที่ผู้จัดได้กำหนดไว้ในเครื่องแม่ข่าย (Server) โดยที่ผู้จัดสามารถปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยได้อย่างรวดเร็วและตลอดเวลา

Camplese (1998) การเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง การจัดการเรียนการสอนทั้งกระบวนการหรือบางส่วน โดยใช้เว็บไซต์เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน

Carlson et al. (1998) กล่าวว่า เป็นการประยุกต์การใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันกับการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อทำให้คนที่ขาดโอกาสในด้านการศึกษสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเข้าถึง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการเรียนอาศัยผ่านเว็บไซต์เป็นสื่อกลางการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยเนื้อหาวิชาทั้งหมดจัดเป็นการเรียนการสอนทั้งกระบวนการหรือนำมาใช้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียน

2.2.2 ปัจจัยที่เป็นเหตุที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุรัตน์ เตียวเจริญ (2543: 53-58) ได้สรุปถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้านได้แก่ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ด้านส่วนตัวของนักเรียนและด้านครอบครัว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านสถานศึกษา จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริง มีจำนวนประมาณครูที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการสื่อสารในภาษาต่างประเทศ มีการชี้แนะทางด้านวิชาการและงานทะเบียนเพื่อให้การบริการทางด้านวิชาการ

อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว พร้อมให้ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

2) ด้านส่วนตัวของนักเรียน ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวของนักเรียนกล่าวคือ ระดับความตั้งใจและการเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนในการเข้าเรียนและตั้งใจเรียน โดยมีการวางแผนการเรียนมาล่วงหน้า มีสมาธิในการเรียน มีการจัดระบบการเรียน เทคนิควิธีการเรียนที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติตามการสอนของครูผู้สอน เช่น สามารถสอบถามความคิดเห็นและตอบคำถามได้ เป็นต้น มีการบริหารเวลาในการเรียนและการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายมีความรับผิดชอบในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทบทวนประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในเนื้อหาที่เรียนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) ด้านครอบครัว ผลการศึกษาปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า เรื่องของการสนับสนุนด้านการเงินที่ผู้ปกครองและครอบครัวมีการสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้เรียนมีแรงผลักดันในการเรียน โดยสามารถใช้เวลาเรียนได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องแบ่งปันเวลาไปให้กับการทำงานเพื่อหารายได้ในระหว่างเรียนและผู้ปกครองสามารถสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและยังติดตามศึกษาปัญหาพร้อมกับครูและสถานศึกษาในการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังเป็นการแรงผลักดันในการเรียนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนคือ สถานศึกษา ผู้เรียนและครอบครัว ซึ่งปัจจัยแต่ละด้านจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีหากทั้ง 3 ปัจจัยให้การสนับสนุนโดยเฉพาะตัวผู้เรียนเองจะต้องมีความตั้งใจเป็นพิเศษ

2.2.3 การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

2.2.3.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory)

Maslow's เป็นนักจิตวิทยาผู้มีชื่อเสียง ผู้ก่อตั้งจิตวิทยา สาขามนุษยนิยม ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์โดยมองว่า มนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะตอบสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น ความต้องการของมนุษย์มีหลายอย่างด้วยกัน Maslow's ได้นำความต้องการเหล่านั้นมาจัดลำดับเป็น 5 ลำดับขั้น โดยเรียงลำดับความต้องการจากขั้นต่ำสุดไปสู่ความต้องการขั้นสูงสุด คือ

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อการอยู่รอดและจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ร่างกายจะต้องได้รับการตอบสนอง หากร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้วอาจจะถึงแก่ชีวิตในอนาคตต่อมาได้ เช่น ความต้องการในด้านอาหาร น้ำ เป็นต้น

2) ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการประเภทนี้มนุษย์เริ่มมีมาตั้งแต่เป็นทารก เช่น เด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานที่ที่จะเป็นอันตรายหรือหนีคนแปลกหน้าและโดยทั่วไปแล้วไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่จะมีพฤติกรรมที่หนีห่างจากสงคราม การเจ็บไข้ การประทุษร้าย ความต้องการทางด้านความปลอดภัยจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย เช่น ความต้องการความอบอุ่น มั่นคง การคุ้มครอง ความต้องการหนีห่างจากอันตราย

3) ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonging Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการทางด้านสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ซึ่งความต้องการในขั้นนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นการอยู่ร่วมกัน เช่น การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นและมีความรู้สึกที่ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4) ความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง อยากเด่นในสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลายในเรื่องต่าง ๆ เช่น ยอมรับในเรื่องความรู้ความสามารถ

5) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) ความต้องการนี้เป็นความต้องการระดับสูง เป็นความต้องการที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จตามแนวคิดของตนเอง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะบรรลุถึงในแนวทางที่ดีที่สุดตามแนวคิดของตนนั้นขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของบุคคลคนนั้นด้วย (พรณี ชูชัย เจนจิต, 2538: 299-300)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามนุษย์หรือคนเราล้วนต้องมีความต้องการพื้นฐานที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของคนเราได้ เช่นเดียวกับเรื่องการศึกษา การเรียนรู้ มนุษย์ทุกคนก็มีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาที่ดีและสามารถเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเองได้ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ปกติหรือในช่วงของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาไวรัสเพื่อที่ตนเองจะได้มีความต้องการทางชื่อเสียง เกียรติยศ ได้รับการยกย่องทางสังคม รวมถึงความสำเร็จในชีวิตในอนาคตเพราะรากฐานของความสำเร็จคือ การได้รับการศึกษาที่ดี ส่วนแรงจูงใจที่นำไปใช้ในการเรียนการสอนอาจกล่าวได้ว่า ความต้องการ (เด็กต้องการที่จะเรียนรู้อะไร) การคาดหวัง (ความรู้ เนื้อหา วิธีการสอน) เป็นต้น

2.2.3.2 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของแมคเคลแลนด์ (McClelland)

ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของแมคเคลแลนด์ (McClelland) นั้น นักจิตวิทยาเรียกทฤษฎีของ McClelland ว่าทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation Theory) ที่เน้นถึงแรงจูงใจพื้นฐานของบุคคล 3 ประการได้แก่

1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) คือ ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งกับเกณฑ์มาตรฐานอื่นให้ดีเลิศจะมีความรู้สึกเป็นทุกข์ กังวลใจ ไม่สบายเมื่อประสบความล้มเหลวหรืออุปสรรค

2) แรงจูงใจใฝ่สมาคม (Affiliation Motive) คือ ความปรารถนาที่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบของคนอื่น ต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียงในสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) คือ ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุตามความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น (McClelland, 1985: McClelland & Winter 1969)

McClelland เน้นในเรื่องของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่น ๆ เพราะเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดในการประสบความสำเร็จของคนเราและสรุปลักษณะของคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้ (ศิริบุรณ์ สายโกสุม, 2548)

- 1) มีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนและตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงาน
- 2) ตั้งวัตถุประสงค์ที่มีโอกาสจะสำเร็จ
- 3) พยายามทำงานอย่างไม่ท้อถอยจนถึงจุดหมายปลายทาง
- 4) มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว
- 5) ต้องการข้อมูลย้อนกลับของผลการทำงาน
- 6) เมื่อประสบความสำเร็จมักอ้างสาเหตุจากภายใน

ดังนั้นจึงสรุปได้เช่นเดียวกันว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จถ้ามนุษย์มีการศึกษาที่ดี เข้าถึงการศึกษา ความสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้ก็ไม่เกินความสามารถของตนเอง เป็นต้น เพราะฉะนั้นมนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการเป็นของตนเอง

2.2.3.3 เหตุจูงใจในการศึกษา

ปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลนั้นมีนักวิชาการได้กล่าวไว้บ้างดังนี้

ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526: 32-34) กล่าวว่า เหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะและโอกาสในวัยเด็กส่วนใหญ่จะได้เรียนเพราะพ่อ แม่ ให้เรียนหรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลายและวัยที่กำลังย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นคือ อายุระหว่าง 16-25 ปี ก็อาจจะมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนไปอีกแบบหนึ่งเพราะผู้ที่อยู่ในวัยนี้เริ่มมองเห็นแนวทางชีวิตซึ่งเห็นได้จากบุคคลรอบข้าง บางคนอาจจะต้องเริ่มมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาระของครอบครัวด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและอาจได้พบเห็นปัญหาชีวิตครอบครัวของตนเอง ของเพื่อนญาติพี่น้องหรือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่ายมีรายได้ดีไม่ต้องทำงานหนักและที่สำคัญคือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย เป็นต้นบางครั้งการเลือกเรียนสาขาต่าง ๆ ของวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อ แม่ พี่ น้องและเพื่อน เพราะการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของคนไทยไม่ค่อยจะเปิดโอกาสให้บุตรหลานได้ตัดสินใจด้วยตนเอง พ่อ แม่

ญาติพี่น้อง บางคนมีค่านิยมเก่า ๆ ว่า การเรียนระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่จะทำให้บุตรหลาน มีโอกาสได้งานดี ๆ ทำมีเงินเดือนสูงเป็นเจ้าของคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักจะพยายามส่งเสียบุตรหลานให้ได้เรียนจนถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและมีความสนใจจึงกลับ เข้าศึกษาต่อใหม่ ในการเข้าศึกษาของคนกลุ่มนี้มักจะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจและเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางเศรษฐกิจด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเหตุจูงใจในการศึกษาหรือปัจจัยในการเข้าถึงการศึกษาของแต่ละบุคคล ล้วนมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะฐานะทางสังคม เศรษฐกิจที่เอื้อหรือปัจจัยหลักต่อการเข้าถึงระบบการศึกษา โดยเฉพาะคนชนชั้นสูง ชนชั้นกลางมักมีโอกาสหรือมีปัจจัยมากกว่าในการเข้าถึงการศึกษา ส่วนบุคคลชนชั้นล่างของสังคมก็มักมีโอกาสน้อยกว่า

2.2.4 นโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19

2.2.4.1 นโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 ในต่างประเทศ

“ประเทศฟินแลนด์” ขึ้นชื่อว่าเป็นประเทศที่มีการศึกษาที่ดีที่สุดในโลก ในระหว่างการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมากสำหรับรัฐบาลประเทศฟินแลนด์ที่จะต้องมุ่งเน้นที่การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส Finnish National Agency for Education (2020) ได้กล่าวว่ารัฐบาลฟินแลนด์ได้ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหสถานการณ์ด้านการศึกษาจากการประเมินของหน่วยงานด้านสุขภาพ ซึ่งการตัดสินใจได้ถูกยกระดับในการแก้ไขปัญหาตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน โดยเริ่มดำเนินการในระดับปฐมวัยและในระดับประถมศึกษา ต่อมาเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม จึงยกระดับการแก้ไขปัญหาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและการศึกษาแบบเสรี

ส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคือ รัฐบาลประเทศฟินแลนด์ได้ให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการจัดการศึกษาทางไกลจนกว่าจะสิ้นสุดภาคการศึกษา รวมทั้งคำแนะนำสำหรับโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการทำงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ แม้ว่าในขณะนั้นยังมีโรงเรียนบางแห่งที่ยังคงเปิดสอนอยู่ และจากการแถลงข่าวของรัฐบาลที่ระบุว่า ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับนานาชาติและระดับประเทศแสดงให้เห็นว่าการเผยแพร่การติดเชื้อ Coronavirus ในหมู่เด็กด้วยกันจะไม่รุนแรงเท่าระดับผู้ใหญ่และเด็กไม่ใช่แหล่งที่มาของการติดเชื้อ จากข้อมูลดังกล่าวโรงเรียนยังคงเปิดเรียนโดยยึดความปลอดภัยสำหรับเด็กและบุคลากรของโรงเรียนเป็นสำคัญและไม่มีเหตุผลที่จะบังคับใช้พระราชบัญญัติการใช้อำนาจฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระยะนั้น ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย รวมถึงระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ยังคงมีการจัดการเรียนการสอนอย่าง

ต่อเนื่อง ในลักษณะที่ควบคุมและค่อยเป็นค่อยไปอย่างไรก็ตามรัฐบาลแนะนำว่าในระดับมหาวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สถาบันฝึกอบรมวิชาชีพ การศึกษาผู้ใหญ่และสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ใหญ่ ยังคงเปิดสอนต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นสุดภาคการศึกษาและโรงเรียนสามารถตัดสินใจด้วยตนเองในการจัดการเรียนการสอนตามความจำเป็น

การจัดการเรียนการสอนและแนวทางในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยกระทรวงการศึกษาและวัฒนธรรมและสถาบันเพื่อสุขภาพและสวัสดิการของประเทศฟินแลนด์ได้ทำความเข้าใจและให้คำแนะนำสำหรับผู้ให้บริการการศึกษา โดยระบุว่านักเรียนในทุกระดับ รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนไม่ควรจะไปโรงเรียนหากมีอาการที่แสดงถึงความเป็นไปได้ที่จะเจ็บป่วย รวมทั้งคำแนะนำเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางกายที่ไม่จำเป็น การจัดสถานที่สอนให้กว้างขวางกว่าปกติ เวลาหยุดพักของนักเรียนและมีอาหารของโรงเรียนจะต้องจัดให้ภายในบริเวณห้องเรียนหรือกลุ่มของนักเรียนเอง บุคลากรจะถูกจัดให้สอนเฉพาะกลุ่ม ไม่มีการสอนข้ามกลุ่ม รวมทั้งจะต้องมีข้อปฏิบัติและแนวทางด้านสุขอนามัยอย่างเคร่งครัด ซึ่งโรงเรียนแต่ละแห่งสามารถตัดสินใจในการจัดการที่เป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากนี้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้หน่วยงานเพื่อการศึกษาแห่งชาติของฟินแลนด์ (EDUFI) ได้ออกแนวทางปฏิบัติสำหรับการเรียนไปจนถึงสิ้นสุดภาคเรียนและสำหรับในภาคเรียนถัดไปหากสถานการณ์ยังคงอยู่ ซึ่งแนวทางปฏิบัติของ EDUFI จะเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนักเรียน การสนับสนุนการเรียนรู้และบริการสวัสดิการนักเรียน รวมทั้งมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับบริหารจัดการกับสถานการณ์ที่นักเรียนขาดเรียน นอกจากนี้ยังมีแนวปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับการมาเรียนของนักเรียนดังนี้

- 1) การหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางร่างกาย
- 2) การปฏิบัติกิจกรรมในพื้นที่ที่มีบริเวณกว้างขวาง
- 3) กรณีที่เด็กป่วยจะถูกห้ามไม่ให้ไปโรงเรียนและได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับคำแนะนำสำหรับการศึกษาด้านการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ

1) การดูแลเด็กปฐมวัยและการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยและการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดขึ้นจะต้องมีแนวปฏิบัติที่ให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามรัฐบาลฟินแลนด์ได้แนะนำว่าหากเป็นไปได้เด็ก ๆ ควรจะได้รับการดูแลที่บ้าน

2) การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สถานที่เรียนจะทำการปิดทำการจนถึง 13 เมษายน ค.ศ.2020 และจะไม่มีจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียน การจัดการเรียนการสอนและการให้คำแนะนำจะถูกปรับเปลี่ยนโดยใช้วิธีการเฉพาะซึ่งโรงเรียนจะสามารถตัดสินใจในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน แต่อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นสำหรับ

การจัดศึกษาระดับก่อนระดับประถมศึกษาที่สามารถจัดในโรงเรียน สำหรับนักเรียนในเกรด 1-3 ที่มีผู้ปกครองที่ทำงานในภาคที่สำคัญต่อการทำงานของสังคม รวมถึงนักเรียนที่จะต้องให้ความดูแลเป็นพิเศษอาจได้รับการสอนที่โรงเรียนในกรณีที่มีความจำเป็นซึ่งรัฐบาลแนะนำว่าหากเป็นไปได้นักเรียนควรได้รับการดูแลที่บ้านซึ่งข้อตกลงเหล่านี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2563

3) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วไป ระดับอาชีวศึกษา ระดับ มหาวิทยาลัยและการศึกษาแบบเสรี สำหรับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาในระดับดังกล่าวจะถูกปิดทำการจนถึง 13 เมษายน พ.ศ.2563 และการเรียนการสอนจะถูกระงับและมีข้อเสนอแนะว่าการเรียนการสอนและการให้คำปรึกษาสามารถจัดได้อย่างหลากหลายวิธี เช่น รูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล การจัดการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย รวมถึงการเรียนรู้แบบอิสระ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในการควบคุมดูแลจากโรงเรียนและสถาบันการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งข้อตกลงเหล่านี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2563

4) การกำหนดการสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย คณะกรรมการสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยและกระทรวงการศึกษาและวัฒนธรรมของฟินแลนด์ได้จัดทำกำหนดการเกี่ยวกับสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 13 มีนาคม ค.ศ.2020 ซึ่งยังคงมีการสอบเหมือนเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งนี้คณะกรรมการสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยได้ให้คำแนะนำที่ทำให้มั่นใจว่าการสอบจะถูกจัดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

5) การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาด้านอื่น ๆ ในส่วนของการจัดการเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์สถาน ท้องถิ่น โรงละคร โรงอุปรากรแห่งชาติ สถานที่ทางวัฒนธรรม ห้องสมุดเคลื่อนที่ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ศูนย์พักผ่อน สระว่ายน้ำ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกีฬา ศูนย์เยาวชน สโมสร การประชุมขององค์กร ห้องบริการดูแลผู้สูงอายุและสถานที่จัดประชุมจะปิดทำการทำการจนถึง 13 เมษายน ค.ศ.2020 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563: 26-29)

ส่วนนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในสถานการณ์โควิด 19 ใน “สาธารณรัฐประชาชนจีน” ซึ่งเป็นต้นตอในการแพร่ระบาดของไวรัส สำหรับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนในสถานการณ์โควิดได้มีการดำเนินการเป็นระดับประกอบด้วยการดำเนินการระดับรัฐบาลการดำเนินการระดับมณฑล แนวนโยบายและแนวการปฏิบัติของภาคสังคมและองค์กรภาคเอกชนและการจัดทำแผนปฏิบัติการและแนวปฏิบัติสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยในระดับโรงเรียนดังนี้ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2020)

1) การดำเนินการของรัฐบาลต่อการจัดการกับสถานการณ์โควิด 19

1.1) รัฐบาลได้มีการจัดตั้งสำนักงานผู้นำแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการทันทีเพื่อตอบสนองต่อการระบาดของ COVID-19 โดย Dengfeng Wang ผู้อำนวยการฝ่ายกีฬาสุขภาพและ

ศิลปะการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาคลินิก สำนักงานผู้นำแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายภารกิจที่เกี่ยวกับการดูแลเรื่องการป้องกันไวรัสโดยรวมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งหมด รวมถึงการออกแบบและกำหนดแนวทางการจัดการด้านสุขภาพ การจัดระเบียบสำหรับภาคการศึกษาใหม่และเสริมสร้างให้มีการตรวจสอบและกำกับดูแลด้านสุขศึกษาและการป้องกันโรค ในขณะเดียวกันรัฐบาลในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นก็ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการประสานงานกับสำนักงานผู้นำแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

1.2) การสร้างกรอบนโยบายเพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของ COVID-19 โดยศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสาธารณสุขประชาชนจีนได้ประกาศและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการเฉพาะเกี่ยวกับกระบวนการกำกับดูแลและกลไกการทำงาน เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 โดยมีเอกสารทั้งสิ้น 15 ฉบับ ซึ่งมีเอกสาร 2 ฉบับเกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันและควบคุม COVID-19 สำหรับผู้ตั้งครรภ์และเด็ก เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2020

1.3) การเผยแพร่แนวทางการป้องกันและควบคุม COVID-19 ในโรงเรียนอนุบาล โดยสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการเพื่อตอบสนองต่อ COVID-19 ซึ่งมหาวิทยาลัยปักกิ่งได้จัดผู้เชี่ยวชาญ 29 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ของการศึกษาระดับอนุบาล (ซึ่งให้บริการเด็กอายุ 3-6 ปี) และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันควบคุมและป้องกันโรคทุกระดับการศึกษา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการป้องกันและควบคุม COVID-19 ในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 2 มีนาคม ค.ศ.2020 เนื้อหาในเอกสารดังกล่าวสามารถดาวน์โหลดเนื้อหาบน WeChat ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มเครือข่ายโซเชียลที่ใหญ่ที่สุดในสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อให้ผู้คนที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา สำหรับเนื้อหาในเอกสารประกอบด้วย 1) หลักการสำหรับการควบคุมและป้องกันโรค 2) เป้าหมายและการนำไปใช้ 3) ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรค 4) การเตรียมความพร้อมสำหรับโรงเรียนประกอบด้วยความรับผิดชอบของครูและบุคลากรและการจัดการชั้นเรียนและ 5) การกำหนดการเปิดเรียนใหม่ประกอบด้วยความรับผิดชอบของครูและบุคลากรการจัดการชั้นเรียนและประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง

1.4) การเผยแพร่คู่มือการป้องกันและควบคุม COVID-19 ในภาษาต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารกับผู้ป่วยที่พูดเฉพาะภาษามณฑลหุเป่ย์ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะกรรมการกิจการภาษาแห่งรัฐและมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้ร่วมมือกันในการพัฒนาคู่มือการป้องกันและควบคุม COVID-19 เป็นภาษามณฑลหุเป่ย์และกระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาคู่มือดังกล่าวเป็นภาษาต่างประเทศโดยแปลเป็นภาษาต่างประเทศถึง 8 ภาษา

2) การดำเนินการระดับมณฑลต่อการจัดการกับสถานการณ์โควิด 19 (กรณีตัวอย่างมณฑลเซียงไฮ้)

2.1) การจัดตั้งกลุ่มผู้นำที่สอดคล้องกับสำนักงานผู้นำแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ในการตอบสนองต่อ COVID-19 มณฑลเซียงไฮ้ ได้จัดตั้งสำนักงานผู้นำเพื่อตอบสนองต่อ COVID-19 ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับมณฑลโดยมีภารกิจรับผิดชอบการจัดการศึกษาโดยรวมของมณฑล

2.2) การเผยแพร่กฎระเบียบในการป้องกันและควบคุม COVID-19 คณะกรรมการการศึกษาเซียงไฮ้ได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุม COVID-19 และได้เผยแพร่กฎระเบียบดังกล่าวทั้งทางเว็บไซต์และแพลตฟอร์ม WeChat ซึ่งกฎระเบียบที่กำหนดไว้จะเป็นหลักการโดยทั่วไป รวมถึงมาตรการที่เป็นรูปธรรม เช่น การเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างการป้องกันและการควบคุมการดำเนินงานในโรงเรียนระดับปฐมวัย การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการให้คำแนะนำและแนวทางการจัดการเรียนการสอน การใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลทางการศึกษาและการจัดฝึกอบรมออนไลน์เกี่ยวกับการป้องกันและจัดการกับ COVID-19 และที่สำคัญการจัดการเรียนการสอนสดแบบออนไลน์ห้ามมิให้ใช้กับเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ขวบ เนื่องจากอาจเกิดปัญหาในด้านสุขภาพ

2.3) การสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้โดยการผนวกการเล่นกับการให้ความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่บ้าน

3) นโยบายและแนวการปฏิบัติของภาคสังคมและองค์กรภาคเอกชน

3.1) การจัดโครงการ 0-6 หรือ “0-6 Program of “Morning Babies, Kangkang is Coming!” ซึ่งเป็นโครงการที่ริเริ่มโดยองค์การ UNICEF China ร่วมกับการศึกษาระดับปฐมวัยแห่งชาติสาธารณรัฐประชาชนจีนและศูนย์เด็กแห่งชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้พัฒนาโครงการที่ชื่อว่า “Morning Babies, Kangkang is Coming!” เป็นการพัฒนาชุดทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 0-3 ขวบ และ 3-6 ขวบ ซึ่งจะมีการปรับเนื้อหาให้ทันสมัยในทุกสัปดาห์ผ่านแอปพลิเคชัน WeChat ซึ่งชุดทรัพยากรทางการศึกษาประกอบด้วยกิจกรรม 4 กิจกรรมได้แก่ การเรียนรู้ทางอารมณ์ กีฬา ศิลปะและพัฒนาทางปัญญา

3.2) แนวทางปฏิบัติสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยของสังคมแห่งชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.2.1) สังคมแห่งชาติสาธารณรัฐประชาชนจีนสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากคณะกรรมการและสาขาที่เกี่ยวข้องหลายแห่งเพื่อเขียนบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับหัวข้อสำคัญในสถานการณ์ปัจจุบัน หัวข้อเหล่านั้นประกอบด้วยกลยุทธ์สำหรับความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียนอนุบาล การศึกษาสำหรับเด็กประจำวัน เช่น การรักษาคุณค่าของชีวิตประจำวัน การพัฒนานิสัยที่ดี การเรียนรู้ที่จะจัดการชีวิตของตนเอง การศึกษาระบบนิเวศ การติดต่อสื่อสารด้วยความเข้าใจกับเด็ก การสนับสนุนและการป้องกันสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตของครู การกีฬาและวิธีการดูแลตนเองการอ่านหนังสือร่วมกันกับผู้ปกครอง การเตรียมความพร้อมมา

โรงเรียนของเด็ก การป้องกันและควบคุมความปลอดภัยสำหรับเด็กอนุบาล การปรับหลักสูตรอนุบาล และสร้างนิสัยสุขอนามัยที่ดีให้กับเด็ก

3.2.2) การเผยแพร่แนวทางต่อต้านไวรัส โดยคณะกรรมการสุขภาพเด็กได้จัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปกป้องสุขภาพของเด็ก ซึ่งประกอบด้วยรวมถึงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนอนุบาลและครอบครัว รวมทั้งคณะกรรมการที่ส่งเสริมการเล่นสำหรับเด็กได้จัดทำแนวทางและคำแนะนำในการเล่นที่บ้านสำหรับเด็กอายุ 0-6 ปี ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองเป็นอย่างมาก

3.2.3) การรวบรวมคำถามและคำตอบสำหรับผู้บริหารและครู สังคมแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้รวบรวมคำถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลและครูจากจังหวัด 9 จังหวัดและจัดหาผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านมาจัดเตรียมคำตอบและให้การแนะนำและคำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

4) การจัดทำแผนปฏิบัติการและแนวปฏิบัติสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยในระดับโรงเรียน ในระดับการปฏิบัติที่โรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารได้จัดตั้งกลุ่ม WeChat เพื่อรวบรวมสถานะของเด็กแต่ละคน รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการประกาศแนวทางหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบาย รวมทั้งใช้ในการสื่อสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนกับเด็กในกลุ่ม เช่น การสนทนากับเด็กภายในเวลา 30 นาทีเกี่ยวกับวิธีการป้องกันตนเองจากเชื้อไวรัส ตารางการใช้ชีวิตในแต่ละวันของเด็ก กิจกรรมที่เด็กชอบมากที่สุดและเพราะเหตุใดจึงชอบกิจกรรมเหล่านั้น เป็นต้น นอกจากนี้ตามแผนปฏิบัติการยังได้มีหลักสูตรพิเศษหรือ “Special Curriculum” ในแต่ละสัปดาห์ สำหรับการตอบข้อซักถามจากผู้ปกครอง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563:30-32)

นอกจากนี้ “ประเทศสิงคโปร์” เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ดีอีกประเทศหนึ่งของโลก สำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 ของประเทศสิงคโปร์จะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ดังนี้

1) โรงเรียนและสถาบันการเรียนรู้ระดับสูงปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้การเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักแบบเต็มรูปแบบ (HBL) ในขณะที่โรงเรียนอนุบาลและศูนย์ดูแลเด็กได้ปิดทำการ

1.1) กระทรวงศึกษาธิการ (MOE) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและครอบครัว (MSF) ได้ดำเนินมาตรการป้องกันที่จำเป็นเพื่อดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียนและบุคลากรทุกคนของโรงเรียน รวมทั้งได้มีความพยายามในการบูรณาการของหลายกระทรวงในการที่จะเพิ่มมาตรการด้านความปลอดภัยในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สถาบันการเรียนรู้ระดับสูง (IHL) และโรงเรียนอนุบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการสอนทางไกล

1.2) การจัดการเรียนรู้โดยการใช้การเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักแบบเต็มรูปแบบ (HBL) ได้เริ่มตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน ค.ศ.2020 นักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา การเตรียมเข้ามหาวิทยาลัย และสถาบันการเรียนรู้ระดับสูง (IHL) รวมถึงนักเรียนจากโรงเรียนการศึกษาพิเศษ (SPED) จะเปลี่ยนไปใช้การเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักเต็มรูปแบบ (HBL) จนถึงวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 2020 นอกจากนี้โรงเรียนอนุบาลทั้งหมดและศูนย์ดูแลเด็ก รวมถึงศูนย์ดูแลนักเรียนพิเศษจะระงับการให้บริการทั่วไปในช่วงเวลานี้ สถาบันการศึกษาเอกชนได้รับคำแนะนำให้จัดการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักแบบเต็มรูปแบบ (HBL) หรือไม่เช่นนั้นก็ทำการปิดโรงเรียนชั่วคราว ชั้นเรียนจะเริ่มดำเนินการอีกครั้งในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2563 กระทรวงศึกษาธิการและ MSF จะติดตามสถานการณ์ COVID-19 อย่างใกล้ชิดเพื่อประเมินว่าจะต้องมีการต่อช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้ต่อไปอีกหรือไม่

2) โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาพิเศษ และสถาบันการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

2.1) การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักแบบเต็มรูปแบบ (HBL) โรงเรียนได้มีการจัดเตรียมนักเรียน ผู้ปกครองและครูสำหรับการทำงานแบบ HBL โดยโรงเรียนจะให้คำแนะนำและการสนับสนุนสำหรับนักเรียน โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อประกอบการเรียนรู้ที่บ้าน ทั้งการใช้ออนไลน์และวัสดุที่เป็นชิ้นงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจะช่วยเหลือนักเรียนที่อาจต้องการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลหรือการใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งหน่วยงานที่ชื่อว่าแพลตฟอร์มการเรียนรู้ของนักเรียนสิงคโปร์ (SLS) จะเปิดให้นักเรียนเข้าชมได้อย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาวิกฤตินี้ ตลอดระยะเวลาของการเรียน HBL แบบเต็มรูปแบบนี้ นักเรียนจะได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากครูและบุคลากรในโรงเรียนในขณะเดียวกันบุคลากรของโรงเรียนสามารถที่จะติดต่อกับนักเรียนและผู้ปกครองได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมถึงครูจากโรงเรียนการศึกษาพิเศษ (SPED) ก็สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนพิเศษโดยติดต่อกับผู้ปกครองที่บ้านในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคนโดยครูสามารถดูแลนักเรียนพิเศษได้ตามปกติ

2.2) ด้วยการใช้การปรับเปลี่ยนเป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักแบบเต็มรูปแบบ (HBL) ส่งผลให้การทดสอบและประเมินผลถูกปรับเปลี่ยนตามความจำเป็น การสอบกลางภาคของทุกโรงเรียนได้ถูกเลื่อนออกไป อย่างไรก็ตามการทดสอบระดับชาติ รวมถึงการทดสอบ OECD และการทดสอบ A-Level Mother Tongue Language Examinations ในเดือนมิถุนายน และการสอบไล่ปลายปีการศึกษาและการสอบออกจากระดับชั้นประถมศึกษายังคงดำเนินต่อไปตามแผนที่ได้วางไว้พร้อมด้วยมาตรการการป้องกันที่สำคัญ

2.3) การเรียนรู้แบบผสมผสาน ระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้าและการเรียนโดยใช้ e-Learning เป็นส่วนสำคัญของหลักสูตรของสถาบันการศึกษาขั้นสูง (IHLs) ในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา สถาบันการศึกษาขั้นสูง (IHLs) ได้ทำการปรับปรุงโมดูลออนไลน์ที่อิงกับรายวิชาเรียนเกือบทั้งหมด

และได้เพิ่มมาตรการด้านความปลอดภัยในการใช้หลักสูตรออนไลน์ รวมทั้งยังได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอบและการประเมิน ซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูง (IHLs) ได้มีการติดต่อกับนักศึกษาในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษาเป็นอย่างดี รวมทั้งช่วยให้นักศึกษาสามารถจบการศึกษาได้ภายในเวลาที่กำหนด

3) โรงเรียนปทุมวิไลและศูนย์ดูแลนักเรียน

3.1) นับตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2563 ถึงวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2563 โรงเรียนระดับปทุมวิไลทุกโรงได้ปิดทำการชั่วคราวสำหรับนักเรียนทั่วไป อย่างไรก็ตามยังคงเปิดให้บริการอย่างจำกัดสำหรับผู้ปกครองที่ไม่สามารถหาวิธีการจัดการเพื่อดูแลบุตรหลานของตนได้ เช่น ผู้ปกครองที่ทำงานเกี่ยวกับการให้บริการในศูนย์ดูแลสุขภาพ รวมถึง ECDA จะยกเลิกข้อกำหนดการเข้าเรียนขั้นต่ำ สำหรับเงินอุดหนุนก่อนวัยเรียนในเดือนเมษายนและ MSF จะยกเลิกข้อกำหนดการเข้าเรียนขั้นต่ำสำหรับเงินช่วยเหลือค่าดูแลนักเรียน (SCFA) ในเดือนเมษายน

3.2) สื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลักแบบเต็มรูปแบบ (HBL) ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยโรงเรียนต่าง ๆ และได้มีการแบ่งปันให้กับโรงเรียนในเครือข่ายและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องและถือเป็นหน้าที่ที่โรงเรียนจะต้องติดต่อสื่อสารกับนักเรียนในช่วงเวลานี้เพื่อตรวจสอบความเป็นอยู่และความก้าวหน้าโดยทั่วไป

3.3) รัฐบาลได้สื่อสารกับบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการปิดทำการและทำความเข้าใจถึงความกังวลของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปิดทำการของโรงเรียนชั่วคราว รวมถึงการหยุดให้บริการในศูนย์ดูแลนักเรียน สถานที่ทำงานทุกแห่งจะต้องปรับเปลี่ยนการสื่อสารโทรคมนาคมที่จำเป็น ผู้ปกครองจะได้รับการสนับสนุนอย่างดียิ่งเพื่อให้ลูกหลานของพวกเขา ได้เรียนรู้ที่บ้านในช่วงเวลานี้ ผู้ที่ทำงานในบริการที่จำเป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563: 33-34)

2.2.4.2 นโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 ในประเทศไทย

นโยบาย แนวคิดและหลักการในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 จากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ.2563 มีมติรับทราบการเลื่อนเปิดเทอมจากวันที่ 16 พฤษภาคมเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2563 จึงจำเป็นต้องวางแนวทางการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ในทุกระดับชั้นและทุกประเภท โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดแนวนโยบายเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด 19 ให้สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่สภาพแวดล้อมจะอำนวยให้บนพื้นฐาน 6 ข้อดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

1) จัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง “การเปิดเทอมหมายถึง การเรียนที่โรงเรียนหรือการเรียนที่บ้าน ทั้งนี้การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผลการประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

2) อำนวยความสะดวกให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้แม้จะไม่สามารถไปโรงเรียนได้

3) ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4) ตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ บนพื้นฐานของการสำรวจความต้องการ ทั้งจากนักเรียน ครูและโรงเรียน ไม่คิดเอง โดยให้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นที่ตั้งและกระทรวงจะสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

5) ปรับปฏิทินการศึกษาของไทยให้เอื้อต่อการ “เรียนเพื่อรู้” ของเด็กมากขึ้น รวมทั้งมีการปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยเวลาที่ชัดเจนจะคำนึงถึงภาระของทุกคนและการได้รับความรู้ครบตามช่วงวัยของเด็ก

6) บุคลากรทางการศึกษาทุกท่านจะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องและทำให้ท่านได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ส่วนแนวทาง วิธีการและรูปแบบ/สภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ได้ออกแบบการเรียนการสอนในช่วง COVID-19 โดยมีรายละเอียดในภาพรวมดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ โดยมีการเรียนรู้แบบ Onsite ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสามารถไปโรงเรียนได้ ขณะที่พื้นที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักผ่านทาง On-air ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และมีการเรียนรู้เสริมผ่านระบบ Online โดยกำหนดการจัดการเรียนรู้ 3 รูปแบบดังนี้

1.1) การเรียนที่โรงเรียน

1.2) การเรียนผ่านทีวี

1.3) การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน

2) นโยบายหลักที่นำมาใช้คือ เพิ่มเวลาพัก ลดการประเมินและงดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น โดยเน้นเรียนเฉพาะวิชากลุ่มสาระหลักเพื่อให้นักเรียนผ่อนคลายลง ซึ่งนักเรียนมีเวลาพักในภาคเรียนที่ 1/2563 จำนวน 17 วัน และในภาคเรียนที่ 2/2563 จำนวน 37 วัน รวมทั้งสิ้น 54 วัน

3) การเตรียมพร้อมในด้านระบบการเรียนรู้ออนไลน์และระบบออนไลน์จะเริ่มทดสอบตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคมนี้เป็นต้นไป เพื่อเตรียมความพร้อมให้มากที่สุด ในกรณีที่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ไม่สามารถเปิดเทอมที่โรงเรียนได้

4) กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลในสัดส่วน 80% เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนขั้นพื้นฐานได้ อีกร้อยละ 20 หรือมากกว่า ให้ทางโรงเรียนและคุณครูในแต่ละพื้นที่พิจารณาออกแบบตามความเหมาะสม

5) การเรียนผ่านการสอนทางไกลจะใช้ที่วีดิทัศน์และ DLTV เป็นหลัก ซึ่งได้รับการอนุเคราะห์สื่อจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีวีดิทัศน์แพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการและการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์เป็นสื่อเสริม ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนระบบทางไกลโดยแบ่งเป็น 4 ระยะเวลาคือ

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม สสำรวจความพร้อมในด้านอุปกรณ์การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน รวมถึงขออนุมัติใช้ช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเพื่อจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมขออนุมัติเผยแพร่การเรียนการสอนจากห้องเรียนต้นทาง ในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดทำสื่อวีดิทัศน์การสอน โดยครูต้นแบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ใน OBEC Content Center ชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ครบวงจรของกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะที่ 2 การทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกลจะทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกลในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นผ่านช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล โดยการเผยแพร่สัญญาณจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ (DLTV) ในระดับปฐมวัยเน้นกิจกรรมเตรียมความพร้อมเด็กและระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผ่านช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลและระบบออนไลน์โดยครูต้นแบบ ด้วยเครื่องมือการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งเปิดศูนย์รับฟังความคิดเห็นการเรียนการสอนทางไกล จากผู้ปกครอง ประชาชน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาและประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ แนะนำช่องทางการเรียนทางไกลให้กับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 3 การจัดการเรียนการสอน ได้วางแผนไว้สำหรับ 2 สถานการณ์คือ สถานการณ์ที่ 1 กรณีที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยังไม่คลี่คลายจะจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยระบบทางไกลผ่าน DLTV และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวีดิทัศน์การสอนโดยครูต้นแบบและระบบออนไลน์ด้วย

เครื่องมือการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษาและสถานการณ์ที่ 2 กรณีที่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลายจะจัดการเรียน การสอนปกติในโรงเรียนโดยให้เว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และมีแผนเตรียมการ เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

ระยะที่ 4 การทดสอบและการศึกษาต่อ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การทดสอบและคัดเลือกเข้าศึกษาต่อคือ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับระบบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (TCAS GAT PAT) และสถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาสซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการดูแลรับผิดชอบ จัดทำแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นเวทีเชื่อม 176 หน่วยงานและโยง คนพิการทั้งประเทศให้สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาตนเอง ได้มากขึ้นตามแนวทาง “ปรับบ้านเป็นห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู” โดยแพลตฟอร์มนี้จะสามารถ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเรียนรู้วิธีการดูแล พัฒนาผู้เรียนที่พิการ ตามแบบต่าง ๆ ต่อไปได้ ทั้งยังสามารถบรรจุสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ การให้คำปรึกษา แนะนำและเรื่องอื่น ๆ ไปยังหน่วยงาน สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้ด้วย ทั้งนี้แพลตฟอร์มของโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ คือ เมื่อค้นหาเข้าไปก็จะทราบข้อมูลว่าจังหวัดนี้มีคนพิการประเภทใดบ้าง มีกี่คน บ้านอยู่ที่ไหน เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563: 35-38)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในแต่ละประเทศมีนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาในช่วงของการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของรัฐบาลและ กระทรวงศึกษาธิการว่าจะมีนโยบายในการเรียนการสอนอย่างไรเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษามาก ที่สุดและเกิดการเรียนรู้ตามช่วงวัยเพราะนโยบายที่กำหนดออกมาต้องสอดคล้องกับสภาพของ ผู้เรียนด้วยจึงจะทำให้การเรียนการสอนในยุคนี้ประสบความสำเร็จและผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสาม เสนวิทยาลัย จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ผู้วิจัยแบ่งการศึกษางานวิจัยออกเป็น 1 กลุ่มโดยเน้น งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนออนไลน์ของนักเรียน/นักศึกษาในประเทศ

ไทยเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถเห็นได้ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนออนไลน์ของนักเรียน/นักศึกษา

อภิญา อิงอาจ, ณิชพร กาญจนภูมิและพรพรรณ เขยจิตร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องความกังวลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความกังวลของนักศึกษาและสร้างสมการทำนายความกังวลของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความกังวลในระดับมากทุก ๆ มิติ โดยมีความกังวลสูงเป็นอันดับหนึ่งในมิติเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองหรือครอบครัว รองลงมาคือ เรื่องการเรียนได้แก่ การทำงาน วิทยานิพนธ์และการสำเร็จการศึกษาตามปฏิทินการศึกษา 2) ความกังวลที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาจัดองค์ประกอบได้ 2 กลุ่มคือ ความกังวลเกี่ยวกับการเรียนและความกังวลเกี่ยวกับการเงิน

มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุรีย์ นฤมิตเลิศและกิตติยา สมุทรประดิษฐ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์จากสถานการณ์โควิด 19 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยภายในได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษาและปัจจัยภายนอกได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์สภาพแวดล้อมทางกายภาพและความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรการปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์และเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001

มนธิชา ทองหัตถา (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูและ 2) ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า 1) แอปพลิเคชันที่ครูนิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มากที่สุดคือ ไลน์ (Line) และ Google Meet น้อยที่สุดและ 2) ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์คือ ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ถูกพบมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน

ณิกานต์ แก้วจันทร์และธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาในระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ในทรศนะของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยความพร้อมด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ 3) เพื่อศึกษาความพร้อมด้านการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ 4) เพื่อศึกษาการเรียนการสอนออนไลน์ที่ส่งผลต่อความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณภาพและประสบการณ์ของผู้สอนในการเรียนการสอนออนไลน์มากที่สุด 2) ความพร้อมด้านผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, 3) ความพร้อมด้านการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ 4) การเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เตือนใจ เขียนชานาจ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ประกอบด้วยภาพลักษณ์มหาวิทยาลัย การตลาดมหาวิทยาลัยและอิทธิพลกลุ่มอ้างอิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วินิจ ฉาเจริญ, ภัทรชัย อุทาพันธ์, กรวิทย์ เกาะกลางและสุรชัย พุดชู (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด 19 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยเปรียบเทียบกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด 19 ผลการวิจัยพบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาคือ ความไม่เท่าเทียมกันของคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษา ที่นักเรียนนักศึกษาได้รับช่วงสถานการณ์ไวรัสโควิด 19 อันมีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจ ปัจจัยภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน

รวมถึงคุณภาพและมาตรฐานที่แตกต่างกันของสถานศึกษาต่าง ๆ และระดับการศึกษาของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น ดังนั้นในช่วงของการปรับวิถีชีวิตใหม่ที่มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม จึงเป็นผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยและไม่มีโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ยิ่งทำให้โอกาสในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนในสังคมและภูมิภาคลดน้อยลงไปด้วย ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยไว้ 3 ประการคือ 1) มุ่งเน้นการเพิ่มความเท่าเทียมของโอกาสในการเลื่อนฐานะทางสังคมโดยการปฏิรูปเชิงโครงสร้างใน 5 ประเด็นคือ การปฏิรูประบบภาษี การปฏิรูปที่ดิน การปฏิรูประบบสวัสดิการ การปฏิรูประบบการศึกษาและการปฏิรูประบบการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น 2) ยกกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับภูมิสังคม โดยมุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาปรับหลักสูตรการศึกษาให้เข้ากับท้องถิ่นและ 3) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นอย่างจริงจัง

อัญชลิกา เฟื่องฟูง, ภัทราวดี มากมีและปริญญา เรืองทิพย์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยด้านคุณภาพและทุนสังคมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านคุณภาพด้านทุนสังคมและด้านการยอมรับและความเชื่อที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุองค์ประกอบของปัจจัยด้านคุณภาพและด้านทุนสังคมมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกลได้และ 2) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุองค์ประกอบของปัจจัยด้านคุณภาพและด้านทุนสังคมมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกลที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยด้านคุณภาพและด้านทุนสังคมซึ่งเป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกลที่พัฒนาขึ้นโดยส่งผ่านความพึงพอใจ ความมีประโยชน์และการใช้งาน

นิตยา มณีวงศ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์แอปพลิเคชันไลน์ ในช่วงวิกฤต COVID 19 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนในแอปพลิเคชันไลน์ 2) สสำรวจปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนในแอปพลิเคชันไลน์ 3) ศึกษามุมมองต่อการเรียนออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความรู้ด้านเทคโนโลยี มีความคุ้นเคย Facebook ระดับความง่ายของแอปพลิเคชันเป็น Line Video Call ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ สัญญาณที่เข้าถึง ใช้ระบบ WIFI มีที่พักของนักศึกษา ช่วงเข้าของการเรียน เวลาที่เหมาะสมต่อการเรียน 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์การเข้าเรียนเพื่อเก็บคะแนน 2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การสอน ผู้เรียน เนื้อหาและเทคโนโลยีและ 3) มุมมองต่อการเรียน พบว่า ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหารและอื่น

ๆ แต่จ่ายเงินเพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต การปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนดีเป็นกันเอง มีความสุขในการเรียน แต่เป็นวิชาภาษาอังกฤษอาจจะมีความยากต่อการเข้าใจในการเรียนแบบออนไลน์

สุมาลี รามัญ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ปีการศึกษา 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ปีการศึกษา 2552 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและอุปสรรคด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม ด้านการจัดการศึกษา ด้านการรับรู้ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน ตลอดจนศึกษาการเปรียบเทียบนักศึกษาที่มีคุณลักษณะแตกต่างกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยมีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 1.76-2.00 ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษากู้ยืมกองทุนเพื่อการศึกษาและได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่าย จากครอบครัวอีกส่วนหนึ่ง ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ด้านการจัดการศึกษาและด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านการจัดการศึกษามีจำนวนนักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป นักศึกษาไม่ชอบการจัดรายวิชาในโปรแกรมการศึกษาของแต่ละภาคการศึกษาและนักศึกษาขาดอิสระ ในการเลือกรายวิชาลงทะเบียน ส่วนด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนเมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนไม่กล้าปรึกษากับอาจารย์ในชั้นเรียน นักศึกษารู้สึกเบื่อหน่ายง่วงนอนในเวลาเรียนและไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียนและจากการศึกษาการเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเมื่อจำแนกตามด้านพบว่า เพศ คณะวิชา ผลการเรียน รายได้และผู้รับผิดชอบทางการเงิน พบว่าทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการจำแนกตามหลักสูตรนักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 4 ปี มีปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยรวมทั้ง 4 ด้านสูงกว่านักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องและการจำแนกตามชั้นปี นักศึกษาที่เรียนเกินชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำโดยรวมทั้ง 4 ด้านสูงกว่านักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ

สุวภัทร แก้วกล้า (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส จังหวัดแพร่ โดยจำแนกปัจจัย 3 ด้านได้แก่ ด้านส่วนตัว (ผลสัมฤทธิ์ บุคลิกและนิสัยทางการเรียน) ด้านครอบครัว (การเอาใจใส่และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว) และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนกับเพื่อน) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับ

ปัญหาการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจกิจของครอบครัว ส่วนปัจจัยอื่น ๆ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส จังหวัดแพร่

ดังนั้นจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย การปรับตัวของนักเรียน พฤติกรรมการสอนของครู สภาพแวดล้อม ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี อุปกรณ์ในการเรียน สัญญาณอินเทอร์เน็ต โปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ พฤติกรรมของนักเรียน ประสบการณ์ของผู้สอน ทุนสังคม เนื้อหาการเรียนการสอน รวมถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ฉะนั้นงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในปัจจัยด้านเศรษฐกิจเพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เศรษฐกิจทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยเกิดวิกฤติการณ์ตกต่ำและทำให้ประชาชนตกงาน ขาดอาชีพและไม่มีรายได้และย่อมส่งผลต่อการศึกษาโดยเฉพาะการเรียนออนไลน์

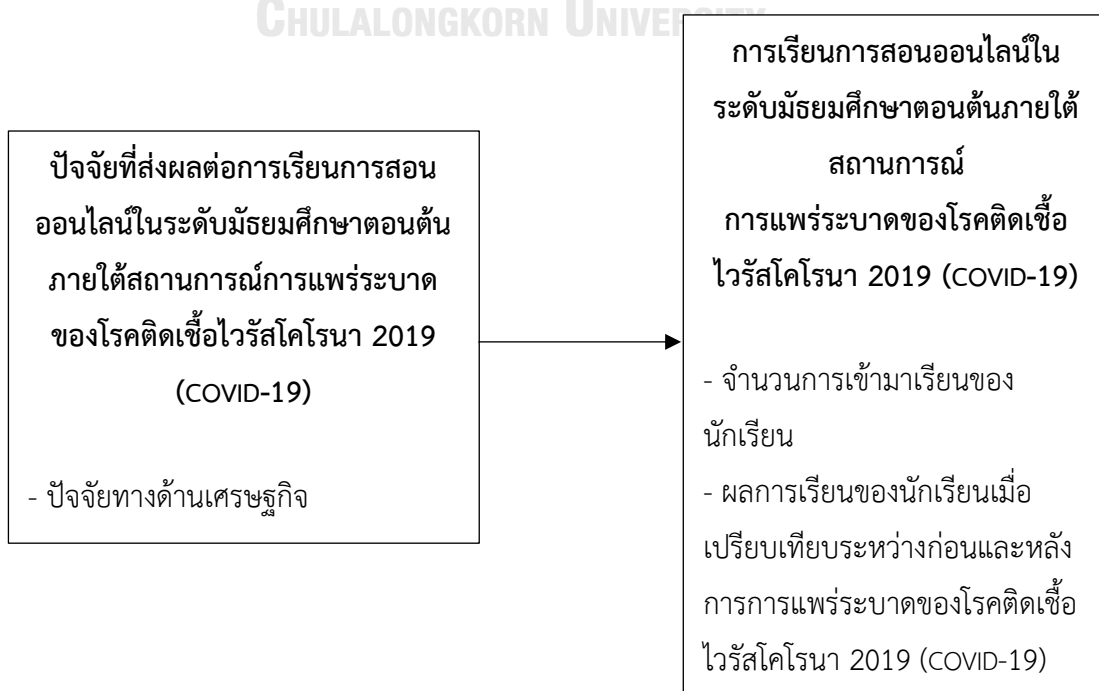
2.4 สมมติฐานและกรอบการวิจัย

2.4.1 สมมติฐาน

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

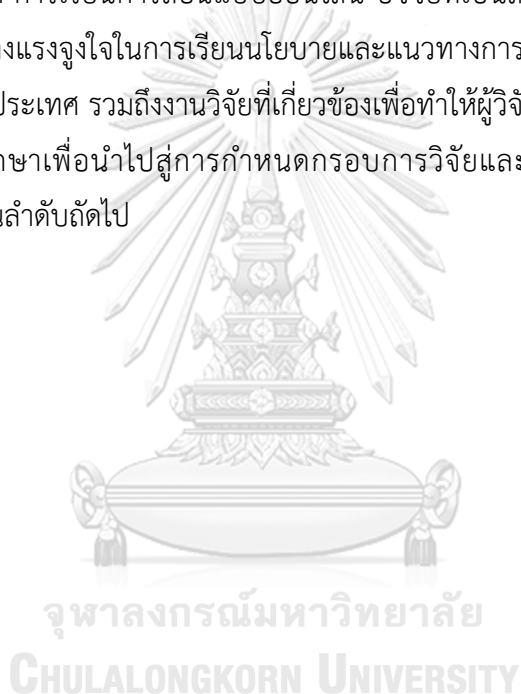
2.4.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จากการทบทวนวรรณกรรมจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

2.5 บทสรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยได้แก่ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างแรงจูงใจในการเรียนนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบการวิจัยและนำไปใช้ในการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัยในลำดับถัดไป

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผู้วิจัยมีวิธีการวิจัยดังนี้

3.1 บทนำ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดโดยข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรง โดยการดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยจะใช้วิธีการเก็บแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญในรูปแบบการสัมภาษณ์ออนไลน์ (On-Line In-depth-Interview) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนำเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

3.2 การเก็บข้อมูล

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (การเก็บแบบสอบถาม)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 463 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 210 คน โดยผู้วิจัยคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (การสัมภาษณ์เชิงลึก)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 ราย โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	จำนวน (ราย)
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1
คุณครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	3
ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2
ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2
รวม	9

3.2.3 เกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้เนื่องจากเป็นการศึกษาเฉพาะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนดังต่อไปนี้

- 1) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยอยู่ในพื้นที่สีแดงเข้ม
- 2) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยเป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 100%
- 3) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยเป็นโรงเรียนกลุ่มแรกที่มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 นับตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- 4) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยมีการติดตามและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อย่างต่อเนื่องดังนี้

ตารางที่ 3.2 การติดตามและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ระดับชั้น	ร้อยละการเข้าเรียน	แนวทางการเรียนออนไลน์	แนวทางการเก็บสถิติ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	93.8%	- Google Classroom - Google Meet - @samsenwit.ac.th	- การลงชื่อรายงาน
มัธยมศึกษาปีที่ 2	95.6%		- ตัวประจำวันผ่าน
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ^{***}	94.9%		Google Form
มัธยมศึกษาปีที่ 4	93.1%		- การรายงานสถิติ
มัธยมศึกษาปีที่ 5	91.2%		การเข้าเรียนออนไลน์
มัธยมศึกษาปีที่ 6	90.5%		ของครูผู้สอน

หมายเหตุ: การติดตามและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ในช่วงวันที่ 16-20 สิงหาคม พ.ศ.2564

3.3 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

3.3.1 เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม)

เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณคือ “แบบสอบถาม” ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยจำนวน 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามคัดกรองเบื้องต้น โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ทั้งนี้แบบสอบถามที่มีลักษณะโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนแบบสอบถามตั้งแต่ 1-4 คะแนนคือ มากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 162)

4 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

3 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับเห็นด้วยมาก

2 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3.2 เครื่องมือในการวิจัย (แบบสัมภาษณ์เชิงลึก)

เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพคือ “แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง” ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยจำนวน 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-End)

ตอนที่ 3 แนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เหมาะสมโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-End)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-End)

3.3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

หลังจากการศึกษาเอกสารเพื่อค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่วิจัยแล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา จำนวน 2 ท่าน

2) นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับค่า IOC ที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยมีแนวทางในการสอบถามดังนี้

ตารางที่ 3.3 แนวทางในการประเมินค่า IOC สำหรับแบบสอบถาม

แนวคำถาม	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์				
ตอนที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)				
ตอนที่ 3 แนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เหมาะสม				
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ				

4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 10-15 คน เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับโดยใช้สูตร Cronbach's Alpha Confident (Cronbach, 1990)

5) นำแบบสอบถามมาจัดทำในรูปแบบออนไลน์ (Google Form) เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลในลำดับถัดไป

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบเช่นเดียวกันเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ข้อคำถามต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) วิทยาลัยโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) สถิติพรรณนาได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแล้ววิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายอธิบาย

2) สถิติพรรณนาได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และการเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายอธิบาย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 162)

3.26-4.00 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด

2.51-3.25 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยมาก

1.76-2.50 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยน้อย

1.00-1.75 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยน้อยที่สุด

3) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้นของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานนั้นจะทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป (หรือข้อมูล 2 ชุดขึ้นไป) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใดที่วัดความสัมพันธ์

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) วิเคราะห์การเรียนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และวิเคราะห์แนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เหมาะสม ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อนำมาอธิบายเชิงเหตุผลกับข้อมูลเชิงปริมาณและสามารถนำไปสู่การตอบคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จากการเก็บข้อมูลปรากฏผลการวิจัยดังนี้

4.1 บทนำ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามและสัมภาษณ์ดังนี้

4.2 ผลการวิจัย

4.2.1 คำถามคัดกรองเบื้องต้น

จากคำถามคัดกรองเบื้องต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 210 คิดเป็นร้อยละ 100

4.2.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	87	41.43
2. หญิง	123	58.57
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 41.43 และเป็นเพศหญิง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 58.57

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (อายุ)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. 13-14 ปี	9	4.29
2. ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	201	95.71
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (อายุ) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากที่สุดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 95.71 และอายุ 13-14 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.29

ตารางที่ 4.3 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม ก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563)

ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมก่อนสถานการณ์ COVID-19	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00	0	0
2. 1.01-2.00	0	0
3. 2.01-3.00	142	67.61
4. 3.01-4.00	68	32.39
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.3 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากที่สุดอยู่ที่ 2.01-3.00 จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 67.61 และ 3.01-4.00 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.39

ตารางที่ 4.4 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564)

ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ในสถานการณ์ COVID-19	จำนวน	ร้อยละ
1. กว่หรือเท่ากับ 1.00	0	0
2. 1.01-2.00	0	0
3. 2.01-3.00	14	6.66
4. 3.01-4.00	196	93.34
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.4 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากที่สุดอยู่ที่ 3.01-4.00 จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 93.34 และ 2.01-3.00 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยสะสมก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563) และผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564) พบว่า ก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563) มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากที่สุดอยู่ที่ 2.01-3.00 ส่วนผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564) มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากที่สุดอยู่ที่ 3.01-4.00 ซึ่งผลการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.5 สถานภาพของผู้ปกครอง

สถานภาพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
1. บิดา	27	12.86
2. มารดา	183	87.14
3. อื่น ๆ	0	0
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.5 สถานภาพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สถานภาพของผู้ปกครองเป็นมารดามากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14 และเป็นบิดา จำนวน 27 คิดเป็นร้อยละ 12.86

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 4.6 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19

รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	0	0
2. 5,001-10,000 บาท	0	0
3. 10,001-15,000 บาท	0	0
4. 15,001-20,000 บาท	0	0
5. 20,001-25,000 บาท	119	56.66
6. 25,001-30,000 บาท	91	43.34
7. มากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป	0	0
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.6 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือน ก่อนสถานการณ์ COVID-19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือน ก่อนสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 20,001-25,000 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 56.66 และในช่วง 25,001-30,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 43.34

ตารางที่ 4.7 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19

รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	0	0
2. 5,001-10,000 บาท	0	0
3. 10,001-15,000 บาท	91	43.34
4. 15,001-20,000 บาท	119	56.66
5. 20,001-25,000 บาท	0	0
6. 25,001-30,000 บาท	0	0
7. มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	0	0
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.7 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือน ในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือน ในสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 56.66 และในช่วง 10,001-15,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 43.34

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19 พบว่า รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 20,001-25,000 บาท ส่วนรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19 ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือน ในสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองลดลงเนื่องจากสถานการณ์ COVID-19

ตารางที่ 4.8 อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19

อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19	จำนวน	ร้อยละ
1. รับราชการ	115	54.69
2. พนักงานบริษัทเอกชน	10	4.82
3. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	25	11.90
4. รับจ้าง	60	28.59
5.ว่างงาน	0	0
6. อื่น ๆ	0	0
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.8 อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19 มากที่สุดคือ รับราชการ จำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 54.69 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 28.59 ตามมาด้วย ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 และพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.82 ตามลำดับ00

ตารางที่ 4.9 อาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19

อาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19	จำนวน	ร้อยละ
1. รับราชการ	100	47.61
2. พนักงานบริษัทเอกชน	5	2.41
3. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	30	14.28
4. รับจ้าง	45	21.42
5.ว่างงาน	30	14.28
6. อื่น ๆ	0	0
รวม	210	100

จากตารางที่ 4.9 อาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19 มากที่สุดคือ รับราชการ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 47.61 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 21.42 ตามมาด้วย ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และว่างงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28 และพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 2.41 น้อยที่สุด

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19 ยังรับราชการ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 54.69 และอาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า ยังประกอบอาชีพเดิมอยู่เพราะมีความมั่นคงสูง

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญคือ ถึงแม้รายได้ของครอบครัวนักเรียนจะลดซึ่งจากการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19 พบว่า จะอยู่ในช่วง 20,001-25,000 บาท ส่วนรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท แต่ในทางกลับกันผลการเรียนของนักเรียนหรือบุตรหลานมีผลการเรียนเพิ่มขึ้นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 นั้น ซึ่งพบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563) ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากที่สุดอยู่ที่ 2.01-3.00 แต่ในทางกลับกันผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564) มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากที่สุดอยู่ที่ 3.01-4.00 ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยสะสมก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563) และผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564) มีผลการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเนื่องจาก

- 1) นักเรียนมีพื้นฐานรู้ที่ติดอยู่แล้ว
- 2) นักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายและมีการติวหนังสือ/หรือเรียนพิเศษในลักษณะออนไลน์เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ผลการเรียนดีไปด้วย
- 3) การที่เกรดเฉลี่ยของนักเรียนดีขึ้นอาจเกิดจากการวัดผลที่มีรูปแบบที่ต่างออกไปซึ่งไม่ได้วัดผลจากจัดการสอบกลางภาคและปลายภาคเพียงอย่างเดียว อาจจะมีการเก็บคะแนนในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดความเครียดของเด็กนักเรียน เช่น การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน เป็นต้น

4.2.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวม

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19) ในภาพรวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เศรษฐฐานะ	3.13	0.55	อยู่ในระดับมาก
2. สถานะทางการเงิน	3.12	0.39	อยู่ในระดับมาก
2.1 รายได้	3.27	0.29	อยู่ในระดับมากที่สุด
2.2 รายจ่าย	3.04	0.34	อยู่ในระดับมาก
2.3 หนี้สิน	2.87	0.48	อยู่ในระดับมาก
2.4 การออม	3.30	0.45	อยู่ในระดับมากที่สุด
3. สถานะทางอาชีพ	3.17	0.46	อยู่ในระดับมาก
รวม	3.14	0.46	อยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 4.10 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.14$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สถานะทางอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.46) รองลงมาคือ เศรษฐฐานะมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.55) และสถานะทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.39) แยกออกเป็น 1) รายได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.27$, S.D.=0.29), 2) รายจ่ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.04$, S.D.=0.34), 3) หนี้สินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=2.87$, S.D.=0.48), 4) การออมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.30$, S.D.=0.45)

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านเศรษฐกิจสถานะ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านเศรษฐกิจสถานะ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะยากจนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (มีรายจ่ายและหนี้สินมากกว่ารายได้และเงินออมและไม่มีรายได้เพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิต)	3.05	0.57	อยู่ในระดับมาก
2. ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะปานกลางเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (มีรายได้และเงินออมที่สามารถบริหารจัดการรายจ่ายและหนี้สินได้อย่างเพียงพอหรือเหมาะสม)	2.99	0.69	อยู่ในระดับมาก
3. ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะร่ำรวยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (มีรายได้และเงินออมมากกว่ารายจ่ายและหนี้สินหรือไม่มีปัญหาทางการเงิน)	3.53	0.50	อยู่ในระดับมากที่สุด
4. ฐานะทางครอบครัวของนักเรียนไม่มีผลต่อการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของนักเรียน	3.28	0.51	อยู่ในระดับมากที่สุด
5. ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 ฐานะของครอบครัวนักเรียนมีความมั่นคง	2.83	0.52	อยู่ในระดับมาก
รวม	3.13	0.55	อยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 4.11 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านเศรษฐกิจสถานะในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.13$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าครอบครัวของนักเรียนมีฐานะยากจนเป็นทุนเดิมอยู่แล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.05$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะปานกลางเป็นทุนเดิมอยู่แล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=2.99$, S.D.=0.69) ตามมาด้วยครอบครัวของนักเรียนมีฐานะร่ำรวยเป็นทุนเดิมอยู่แล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.53$, S.D.=0.50) รวมถึงฐานะทางครอบครัวของนักเรียนไม่มีผลต่อการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ

นักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.51) และท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 ฐานะของครอบครัวนักเรียนมีความมั่นคงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก (=2.83, S.D.=0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านสถานะทางการเงิน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านสถานะทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. รายได้			
1.1 ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและความแน่นอน	3.00	0.18	อยู่ในระดับมาก
1.2 ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเพียงพอต่อการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19	3.74	0.43	อยู่ในระดับมากที่สุด
1.3 นักเรียนได้รับเงินจากผู้ปกครองเพื่อใช้สำหรับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 อย่างเหมาะสม	3.09	0.28	อยู่ในระดับมาก
2. รายจ่าย			
2.1 ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายจ่ายของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอน	2.98	0.48	อยู่ในระดับมาก
2.2 ผู้ปกครองสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การซื้ออุปกรณ์การเรียน การเข้าซื้อสัญญาณอินเทอร์เน็ต	3.08	0.27	อยู่ในระดับมาก
2.3 นักเรียนใช้จ่ายเงินเพื่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างเหมาะสม	3.08	0.28	อยู่ในระดับมาก
3. หนี้สิน			
3.1 ผู้ปกครองนักเรียนมีภาระหนี้สินที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว	1.93	0.51	อยู่ในระดับน้อย

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านสถานะทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3.2 ภาระหนี้สินของผู้ปกครองไม่มีผลต่อการสนับสนุนการ เรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19	3.22	0.44	อยู่ในระดับมาก
3.3 ผู้ปกครองนักเรียนสามารถบริหารจัดการภาระหนี้สินที่ เกิดขึ้นจากการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.46	0.49	อยู่ในระดับ มากที่สุด
4. การออม			
4.1 ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 การออมเงินของ ผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอน	3.27	0.54	อยู่ในระดับ มากที่สุด
4.2 ผู้ปกครองมีเงินออมเพียงพอที่จะสนับสนุนการเรียน ออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19	3.10	0.31	อยู่ในระดับมาก
4.3 นักเรียนสามารถบริหารจัดการเงินออมเพื่อใช้สำหรับ การเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่าง เหมาะสม	3.52	0.50	อยู่ในระดับ มากที่สุด
รวม	3.12	0.39	อยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 4.12 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านสถานะทางการเงินในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านรายได้ในท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและความแน่นอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.18) รองลงมาคือ ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเพียงพอต่อการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.43) และนักเรียนได้รับเงินจากผู้ปกครองเพื่อใช้สำหรับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.09$, S.D.=0.28) ตามลำดับ

ด้านรายจ่ายนั้นท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายจ่ายของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=2.98$, S.D.=0.48) รองลงมาคือ ผู้ปกครองสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.27) และนักเรียนใช้จ่ายเงินเพื่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.28) ตามลำดับ

ด้านหนี้สินนั้นผู้ปกครองนักเรียนมีภาระหนี้สินที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย ($\bar{X}=1.93$, S.D.=0.51) รองลงมาคือ ภาระหนี้สินของผู้ปกครองไม่มีผลต่อการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.22$, S.D.=0.44) และผู้ปกครองนักเรียนสามารถบริหารจัดการภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.49) ตามลำดับ

ส่วนด้านการออมนั้นท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 การออมเงินของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.27$, S.D.=0.54) รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีเงินออมเพียงพอที่จะสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.10$, S.D.=0.31) และนักเรียนสามารถบริหารจัดการเงินออมเพื่อใช้สำหรับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านอาชีพ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านอาชีพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและแน่นอน	3.04	0.54	อยู่ในระดับมาก
2. การประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.12	0.33	อยู่ในระดับมาก
3. การประกอบอาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของนักเรียน	3.37	0.52	อยู่ในระดับมากที่สุด
รวม	3.17	0.46	อยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 4.13 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านอาชีพในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและแน่นอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.04$, S.D.=0.54) รองลงมาคือ การประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=3.12$, S.D.=0.33) และการประกอบอาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.52) ตามลำดับ และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัยก็จริง แต่อุปกรณ์ดังกล่าวมีราคาที่สูง เช่น โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ ไอแพด ตลอดจนสัญญาณ อินเทอร์เน็ตที่ต้องมีการซื้อแบบรายเดือนที่ราคาค่อนข้างสูงซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงและประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและผู้ปกครองบางรายไม่มีศักยภาพในการหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ จึงแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจในช่วงการแพร่ระบาดของโควิดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนการสอนออนไลน์ นอกจากนี้รายได้ของผู้ปกครองมีผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์เพราะมีรายได้ ไม่เพียงพอจึงทำให้ขาดอุปกรณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์หรืออุปกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งที่กล่าวว่า “...ปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะรายได้ของผู้ปกครองมีผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์เป็นอย่างมากเพราะหากรายได้ไม่เพียงพอจะทำให้เด็กเรียนมีอุปกรณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์ไม่เพียงพอเนื่องจากผู้ปกครองไม่มีรายได้ ไม่มีเงินที่จะซื้ออุปกรณ์ให้ ไม่ว่าจะ เป็นคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงเพียงพอต่อการเรียน...”

เช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกท่านหนึ่งกล่าวว่า “...รายได้ในสถานการณ์ Covid-19 อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ปกครองน้อยลง ส่งผลให้ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนนักเรียนในด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนออนไลน์ ซึ่งทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนได้เต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งรายได้ที่ลดลงอาจเพิ่มความตึงเครียดภายในครอบครัวซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของนักเรียน...”

นอกจากนี้แล้วในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ COVID-19 ผู้ประกอบการจำนวนมากจำเป็นต้องปิดตัวลงทำให้มีผู้ตกงานและขาดรายได้จึงส่งผลให้ครอบครัวของนักเรียนบางครอบครัวได้รับผลกระทบโดยตรงและมีรายได้ครอบครัวลดลง ไม่เพียงพอกับรายจ่ายจึงเป็น

สถานการณ์ที่ส่งผลให้นักเรียนมีความเครียด วิตกกังวลต่อสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวทำให้ขาดกำลังใจ ขาดสมาธิในการเรียน นอกจากนี้ในช่วงการแพร่ระบาด COVID-19 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศหยุดชะงักจึงส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการและครอบครัวของนักเรียนและส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่แบบครบวงจรซึ่งทำให้ทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบเช่นเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งกล่าวว่า “...ผู้ประกอบการจะต้องรองรับค่าใช้จ่ายในด้านค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอุปกรณ์และระบบอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นและในบางครอบครัวจำเป็นต้องมีผู้ประกอบการดูแลจึงเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ มีผลทำให้สูญเสียรายได้ของครัวเรือนบางส่วนไป...”

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีกท่านหนึ่งกล่าวว่า “...สถานการณ์แบบนี้ส่งผลทางด้านการเงินเพราะทุกคนก็กลัวจะติดเชื้อพยายามอยู่บ้านให้มากที่สุด กลายเป็นว่างงานและรายได้ที่เคยได้รับก็ลดลงและการเรียนออนไลน์ยังต้องมีอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ ไอแพด ซึ่งอุปกรณ์พวกนี้ราคาค่อนข้างสูง พอใช้รุ่นเก่าก็จะมีปัญหาในการเรียน...”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยมีลักษณะทางเศรษฐกิจอยู่ระดับปานกลางถึงค่อนข้างดีเนื่องจากรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19 มีรายได้อยู่ที่ 20,001-25,000 บาท ส่วนรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19 มีรายได้อยู่ที่ 15,001-20,000 บาท ซึ่งพบว่าไม่แตกต่างกันมากนักเพราะผลมาจากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 จึงทำให้รายได้ลดลงเป็นเรื่องปกติเช่นเดียวกับครอบครัวอื่นและเมื่อเทียบกับรายได้ขั้นต่ำของประเทศไทยใน พ.ศ.2564 ประเทศไทยมีค่าแรงขั้นต่ำระหว่าง 313-316 บาท ซึ่งแตกต่างกันไปตามแต่ละจังหวัดซึ่งแสดงให้เห็นว่าครอบครัวมีรายได้สูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำและเมื่อวิเคราะห์ตามสถานการณ์ความยากจนจากรายงานเรื่องการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำของประเทศไทยใน พ.ศ.2563 พบว่าผู้ปกครองของเด็กนักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่าเส้นความยากจนใน พ.ศ.2563 ถึงแม้ว่าใน พ.ศ.2563 สัดส่วนคนจนที่พิจารณาจากเส้นความยากจนจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.24 ใน พ.ศ.2562 เป็นร้อยละ 6.84 ใน พ.ศ.2563 ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กระทบต่อเศรษฐกิจและการจ้างงานอย่างรุนแรงซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผลกระทบของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้คนยากจนที่ยากจนอยู่แล้วมีปัญหารุนแรงเพิ่มมากขึ้นซึ่งรัฐต้องมีมาตรการช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้แล้วส่วนใหญ่คนยากจนอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ เหนือ กลางและกรุงเทพมหานครตามลำดับจึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองของเด็กนักเรียนมีฐานะอยู่ในระดับปานกลางถึงดีเพราะมีรายได้ที่ดีถึงแม้จะลดลงบ้างและได้รับผลกระทบจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

4.2.4 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตารางที่ 4.14 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวม

สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การเข้าเรียนของนักเรียน	2.59	0.49	อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเรียนรู้	2.47	0.51	อยู่ในระดับน้อย
รวม	2.53	0.50	อยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 4.14 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.53$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}=2.59$, S.D.=0.49) และผลการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย ($\bar{X}=2.47$, S.D.=0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเข้าเรียนของนักเรียน

สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเข้าเรียนของนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนเท่าเดิมเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ	3.29	0.45	อยู่ในระดับมากที่สุด
2. จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ	1.90	0.44	อยู่ในระดับน้อย
3. จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ	3.09	0.41	อยู่ในระดับมาก
4. สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อ การเข้าเรียนออนไลน์ของนักเรียน	2.09	0.66	อยู่ในระดับน้อย
รวม	2.59	0.49	อยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 4.15 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเข้าเรียนของนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =2.59, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนเท่าเดิมเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด (\bar{X} =3.29, S.D.=0.45) รองลงมาคือ จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย (\bar{X} =1.90, S.D.=0.44) ตามมาด้วยจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก (\bar{X} =3.09, S.D.=0.41) และสถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อ การเข้าเรียนออนไลน์ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย (\bar{X} =2.09, S.D.=0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านผลการเรียนรู้

สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านผลการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียน <u>ไม่มีการเปลี่ยนแปลง</u> เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ	1.76	0.56	อยู่ในระดับน้อย
2. ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียน <u>เพิ่มมากขึ้น</u> เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ	1.35	0.48	อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียน <u>ลดลง</u> เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ	3.29	0.49	อยู่ในระดับมากที่สุด
4. สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	3.51	0.51	อยู่ในระดับมากที่สุด
รวม	2.47	0.51	อยู่ในระดับน้อย

จากตารางที่ 4.16 สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านผลการเรียนรู้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} =2.47, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อย (\bar{X} =1.76, S.D.=0.56) รองลงมาคือ ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียน เพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับน้อยที่สุด (\bar{X} =1.35, S.D.=0.48) ตามมา

ด้วยผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียนลดลงเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.29$, S.D.=0.49) และสถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.51$, S.D.=0.51) ตามลำดับ

ส่วนแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรมีแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนี้

1) การเรียนการสอนต้องใช้วิธีแบบผสมผสาน เนื่องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันการใช้เทคโนโลยีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2) ควรมีการกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด-19 และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบ ตลอดจนเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และสอนอย่างมีแผนที่เหมาะสมและปรับเปลี่ยนการประเมิน เพื่อไม่ให้เด็กเสียโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะ

3) ควรจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ E-Learning ซึ่งนักเรียนสามารถใช้ในการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือศึกษาซ้ำๆ ได้ด้วยตนเอง ตามความพร้อมและตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนเพราะเป้าหมายของการศึกษาคือ ต้องการให้นักเรียนมีความรู้และได้ใช้ความคิด ความเข้าใจและบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนการสอน

4) การจัดแบ่งระยะเวลาที่เหมาะสม โดยเฉพาะการเรียนการสอนแบบออนไลน์ตามตารางเรียนครบทุกกลุ่มสาระฯ รวมทั้งกิจกรรมแนะแนว จัดเวลาเรียนคาบละ 40 นาที ให้มีช่วงพักระหว่างคาบ 10 นาที เพื่อให้นักเรียนได้ผ่อนคลายจากการเรียนและเตรียมตัวสำหรับคาบเรียนถัดไป

5) เมื่อครูผู้สอนส่วนใหญ่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์สดได้ 100% จึงควรพัฒนาให้ทุกวิชาสามารถสอนออนไลน์ได้เพื่อให้ผู้สอนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้โดยตรง หากมีการนำคลิปมาเปิดให้นักเรียนดูก็สามารถพูดคุยซักถามความเข้าใจได้หลังดูคลิปจบได้

6) อย่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการเรียนออนไลน์ทำให้เด็กไม่ได้รับการกระตุ้นเพราะเรียนอยู่หน้าคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ตลอดเวลา ดังนั้นควรให้คุณครูมีหรือคิดค้นกระบวนการวิธีการสอนที่กระตุ้นเด็กให้เหมาะสม

7) การเรียนการสอนออนไลน์รูปแบบเดิมที่ใช้ยู่มีความเหมาะสมดีมาก หากในกรณีที่นักเรียนได้รับวัคซีนครบอาจจะมีแนวคิดสลับให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนเพื่อได้เจอคุณครูและเพื่อนๆ

4.2.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรตาม		การเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation	.708**

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่าด้านเศรษฐกิจสถานะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านสถานะทางการเงินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

4.3 อภิปรายผลการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลโดยเฉพาะในประเด็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งในด้านเศรษฐกิจสถานะ สถานะทางการเงินได้แก่ รายได้ รายจ่าย หนี้สิน การออมและสถานะทางอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจในช่วงของการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ส่งผลกระทบต่อทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน อาชีพ รายได้ รายรับ รายจ่ายซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงและประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและผู้ปกครองบางรายไม่มีศักยภาพในการหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เพราะรายได้ลดลงจึงแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจในช่วงการแพร่ระบาดโควิดเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ “ปัจจัยที่เป็นเหตุที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” โดยเฉพาะด้านครอบครัว พบว่า เรื่องของการ

สนับสนุนด้านการเงินที่ผู้ปกครองและครอบครัวมีการสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้เรียนมีแรงผลักดันในการเรียนโดยสามารถใช้เวลาเรียนได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องแบ่งปันเวลาไปให้กับการทำงานเพื่อหารายได้ในระหว่างเรียนและผู้ปกครองสามารถสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและยังติดตามศึกษาปัญหาาร่วมกับครูและสถานศึกษาในการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังเป็นการแรงผลักดันในการเรียนได้เป็นอย่างดี (สุรัตน์ เตียวเจริญ, 2543: 53-58) แต่ในทางตรงกันหากขาดรายได้ เงิน และการสนับสนุนจากครอบครัวจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำลง นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับ “เหตุจูงใจในการศึกษา” ซึ่งเจือจันท์ จงสถิตอยู่ (2525: 19) กล่าวว่าเหตุจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานภาพฐานะทางเศรษฐกิจ ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษา เช่นเดียวกับทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526: 32-34) กล่าวว่า เหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะและโอกาส ส่วนการสนับสนุนของครอบครัวนี้ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักจะพยายามส่งเสียบุตรหลานให้ได้เรียนจนถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อนและเมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับการวิจัยของอภิญา อิงอาจ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องความกังวลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า 1) นักศึกษามีความกังวลในระดับมากทุก ๆ มิติ โดยมีความกังวลสูงเป็นอันดับหนึ่งในมิติเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองหรือครอบครัว 2) ความกังวลที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาจัดองค์ประกอบได้ 2 กลุ่มคือ ความกังวลเกี่ยวกับการเรียนและความกังวลเกี่ยวกับการเงิน เช่นเดียวกับงานวิจัยของมนธิชา ทองหัตถา (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์คือ ปัญหาทางด้านการเงิน รวมถึงปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้านนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวินิจ ฝาเจริญและคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด 19 พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาคือ ความไม่เท่าเทียมกันของคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษา ที่นักเรียนนักศึกษาได้รับช่วงสถานการณ์ไวรัสโควิด 19 อันมีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมจึงเป็นผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียนที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้น้อยและไม่มีโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวมีความแตกต่างกับงานวิจัยของสุว

ภัทร แก้วกล้า (2554) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส จังหวัดแพร่ พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาและเก็บข้อมูลคนละช่วงที่ไม่มีภาวะแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 จึงทำให้ผลการวิจัยมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

สำหรับประเด็นสำคัญคือ เนื่องจากปัจจัยด้านด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีนัยสำคัญ 0.01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อ การเข้าเรียนของนักเรียนหรือไม่นั้นเมื่อวิเคราะห์ตามสถานการณ์จริงจะเห็นได้ว่าทุกครอบครัวล้วน ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เหมือนกันโดยเฉพาะรายได้และอาชีพที่ได้รับผลกระทบโดยตรงทำให้ผู้ปกครองตกงานและขาดรายได้จึงทำให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนเข้าถึง การเรียนการสอนได้น้อยกว่าครอบครัวที่มีฐานะปานกลางถึงระดับดีเพราะอาจจะไม่ได้รับผลกระทบมากนักเนื่องจากมีอาชีพที่มั่นคงและรายได้ไม่ลดลงมากนัก แต่สำหรับครอบครัวที่มีฐานะยากจนจะส่งผลกระทบต่อตรงเนื่องจากขาดรายได้ในการซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนออนไลน์จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในด้านการศึกษามากขึ้นกว่าเดิมจากที่มีความเหลื่อมล้ำอยู่แล้วซึ่งรัฐควรมี มาตรการช่วยเหลือให้เท่าเทียมกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา อิงอาจและคณะ (2563) ได้ ทำการวิจัยเรื่องความกังวลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า 1) นักศึกษามีความกังวลในระดับมากทุก ๆ มิติ โดยมีความกังวลสูง เป็นอันดับหนึ่งในมิติเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองหรือครอบครัว เช่นเดียวกับ งานวิจัยของมนธิชา ทองหัตถา (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาที่ครูพบในการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์คือปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและ ความรับผิดชอบตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วน ต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน ทั้งนี้จากการศึกษาของวินิจ ภาเจริญและคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยกับสถานการณ์การเรียน ออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด 19 พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาคือ ความไม่เท่าเทียมกันของ คุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาที่นักเรียนนักศึกษาได้รับช่วงสถานการณ์ไวรัสโควิด 19 อันมีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจ ปัจจัยภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน รวมถึงคุณภาพ และมาตรฐานที่แตกต่างกันของสถานศึกษาต่าง ๆ และระดับการศึกษาของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมจึงเป็นผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย และไม่มีโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ดังนั้นจึงเห็นได้เชิงประจักษ์ว่าสภาพ

ทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากแต่ละครอบครัวมีรายได้ลดลงเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้เกิดปรากฏการณ์การหลิ่อมล้ำทางการศึกษาของสังคมไทยได้อย่างชัดเจน

4.4 บทสรุป

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากผลการวิจัยจึงพบได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจสถานะ สถานะทางการเงิน (รายได้ รายจ่าย หนี้สินและการออม) และสถานะทางอาชีพ ส่วนแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แก่ การเรียนการสอนต้องใช้วิธีแบบผสมผสาน การกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ การเรียนการสอนด้วยระบบ E-Learning การจัดแบ่งระยะเวลาที่เหมาะสม รวมถึงกระบวนการวิธีการสอนที่กระตุ้นเด็กให้เหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาด้วย

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลจึงสรุปและมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีอายุมากที่สุดอยู่ในช่วงตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563) อยู่ที่ 2.01-3.00 ส่วนผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564) อยู่ที่ 3.01-4.00 นอกจากนี้สถานภาพของผู้ปกครองเป็นมารดา ซึ่งรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 20,001-25,000 บาท ส่วนรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19 จะอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท และอาชีพของผู้ปกครองก่อนและระหว่างสถานการณ์ COVID-19 คือ รับราชการ

ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเศรษฐกิจสถานะมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก รองลงมาคือ สถานะทางการเงิน หนี้สินและสถานะทางอาชีพ เมื่อพิจารณาด้านเศรษฐกิจสถานะเป็นรายข้อ พบว่า ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะยากจนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว รองลงมาคือ ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะปานกลางเป็นทุนเดิมอยู่แล้วและครอบครัวของนักเรียนมีฐานะร่ำรวยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ส่วนด้านสถานะทางการเงิน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านรายได้นั้นท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและความแน่นอน รองลงมาคือ ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

เพียงพอต่อการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนและนักเรียนได้รับเงินจากผู้ปกครองเพื่อใช้สำหรับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 อย่างเหมาะสม ซึ่งด้านรายจ่ายนั้นท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายจ่ายของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอน และด้านหนี้สินนั้นผู้ปกครองนักเรียนมีภาระหนี้สินที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้วและด้านการออมนั้นท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 การออมเงินของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอนเช่นเดียวกัน

ส่วนด้านอาชีพเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและแน่นอน รองลงมาคือ การประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและการประกอบอาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งสอดคล้องกับการให้ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์

ส่วนสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ด้านการเข้าเรียนของนักเรียนในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนเท่าเดิมเมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ รองลงมาคือ จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ ส่วนด้านผลการเรียนรู้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียน ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียน ในภาวะสถานการณ์ปกติ รองลงมาคือ ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียนเพิ่ม มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ

ส่วนแนวทางหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กล่าวคือ การเรียนการสอนต้องใช้วิธีแบบผสมผสาน ควรมีการกระชับหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ COVID-19 ควรจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ E-Learning การจัดแบ่งระยะเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการควรสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนและครูอาจารย์เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพมีการเข้าถึงและครอบคลุมทั่วประเทศโดยเฉพาะเด็กนักเรียนที่มีครอบครัวยากจนและเข้าไม่ถึงอุปกรณ์ด้านการเรียนการสอนออนไลน์

2) ควรมีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนเตรียมการวางแผนการสอนออนไลน์อย่างเหมาะสมเพื่อเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นักเรียน

3) ควรต้องมีการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูประจำวิชาในทุกรายวิชา โดยไม่เป็นเพียงแค่การตรวจสอบผ่านเอกสารรายงานการสอนออนไลน์เท่านั้นและควรมีการสังเกตการณ์การเรียนการสอนออนไลน์ภายในห้องเรียน Classroom ตลอดจนให้นักเรียนทำแบบประเมินแต่ละวิชา เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนและครู รวมถึงครูและโรงเรียน

4) การเรียนออนไลน์ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกเหนื่อยล้ากว่าปกติเล็กน้อย เนื่องจากการบ้านมีเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นครูผู้สอนแต่ละรายวิชาควรลดการบ้านและเก็บคะแนนด้วยวิธีอื่น เช่น วัดจากการ Quiz หรือแบบทดสอบย่อยช่วงท้ายคาบหรือการบูรณาการระหว่างรายวิชา ร่วมกันเพื่อการบ้านแต่ละรายวิชาจะได้ลดลง ซึ่งจะสามารถช่วยทั้งในเรื่องของการเก็บคะแนน ทั้งยังกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเข้าเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น

5) การเรียนออนไลน์ควรมีการมุ่งเน้นเรียนวิชาหลักและเพิ่มจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาหลักมากขึ้นเพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหา ส่วนวิชาเสริมควรลดหรืองดเรียนไปก่อนเพื่อให้มีจำนวนรายวิชาน้อยลงและนักเรียนมีเวลาอ่านหนังสือในวิชาหลักมากขึ้น

6) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าจำนวนคาบเรียนของนักเรียนมีจำนวนมากเกินไปทำให้นักเรียนไม่มีเวลาว่างมากพอที่จะไปเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ ฉะนั้นควรมีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและจัดสรรเวลาให้นักเรียนสามารถเสริมทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้มากขึ้นหรือมีทางเลือกให้นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะชีวิตผ่านระบบ Soft-Skills ตามที่นักเรียนแต่ละคนสนใจและมีความถนัดจึงจะทำให้เกิดความสอดคล้องในการเรียนการสอนและการเสริมสร้างทักษะชีวิตตามช่วงวัย เช่น Creative and Innovative Skills, Digital Skills, Leaderships Skills, Communication skills

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563. สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2020/05/08/การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563>
- กรมควบคุมโรค. (2563). การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). กรุงเทพฯ: กรมควบคุมโรค.
- กิดานันท์ มลิทอง (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์,
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2525). ความต้องการทางการศึกษาโอกาสและการเลือก. **วารสารการศึกษาแห่งชาติ**, 16(2), 11-17.
- ณิกานต์ แก้วจันทร์และชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ. (2564). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและความคาดหวังประสิทธิผลการศึกษาในระบบการเรียนการสอนออนไลน์ในทรศนะของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. **งานประชุมวิชาการระดับชาติด้านบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ครั้งที่ 8, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้**, 680-695.
- เดือนใจ เขียนชานาจ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนระบบการศึกษาทางไกลรูปแบบออนไลน์มหาวิทยาลัยเอกชนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19). **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**, 22(1), 385-395.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2545). **Designing e-Learning หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2526). **เรียนเพื่ออะไร**. วิทยาจารย์.
- นิตยา มณีวงศ์. (2564). ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์แอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19. **ครุศาสตร์สาร**, 15(1), 161-173.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2543). นิยามเว็บช่วยสอน Definition of Web-Based Instruction. **วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา**, 12(34), 53-56.
- พรณี ชูชัย เจนจิต. (2538). **พัฒนาการทางบุคลิกภาพและแรงจูงใจ**. ภาควิชาวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

พิพัฒน์ คงสัจย์. (2546). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานเรื่องเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการใช้บทเรียนออนไลน์ภาษาราชการกับบทเรียนออนไลน์ภาษาปาก. ม.ป.พ.

ไพโรจน์ ตีร ฌธนากุล, ไพบูลย์ เกียรติโกมลและเสกสรรค์ แยมพินิจ. (2546). การออกแบบและการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์การสอนสำหรับ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุรีย์ นฤมิตเลิศและกิตติยา สมุทรประดิษฐ์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์จากสถานการณ์โควิด-19. วารสารสุขภาพกับการจัดการสุขภาพ, 7(1), 13-27.

มนธิชา ทองหัตถา. (2564). สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารลวงศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 5(1), 43-52.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2544). การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

รสริน พิมลบรรยงก์. (2544). การจัดการนวัตกรรมการเรียนการสอน. [สไลด์]. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

วินิจ ฝาเจริญ, ภัทรชัย อุทาพันธ์, กรวิทย์ เกาะกลางและสุรัชย์ พุดชู. (2564). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของพลเมืองไทยกับสถานการณ์การเรียนออนไลน์ในยุคไวรัสโควิด 19. วารสารปัญญาปณิธาน, 6(1), 1-14.

ศุภชัย สุขะนินทร์และกรกนก วงศ์พานิช. (2546). เปิดโลก E-Learning การเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ศิริบูรณ์สายโกสุม. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคาแหง.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สุรัตน์ เตียวเจริญ. (2543). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุมาลี รามันธุ์. (2555). การศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ปีการศึกษา 2552. *วิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 6(11), 68-75.
- สุวภัทร แก้วกล้า. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส จังหวัดแพร่. *ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2545). *E-Learning*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรเทพ เทพวิชิต. (2552). *คู่มือการใช้ Moodle*. กรุงเทพฯ: ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา, มทส.
- อาณัติ รัตนธิรกุล. (2553). *สร้างระบบ e-learning ด้วย moodle ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- อภิญา อิงอาจ, ณ์ัฐพร กาญจนภูมิและพรพรรณ เชยจิตร. (2563). ความกังวลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*, 17(2), 94-113.
- อัญชลิกา เฟื่องฟูง, ภัทราวดี มากมีและปริญญา เรืองทิพย์. (2564). ปัจจัยด้านคุณภาพและทุนสังคมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์*, 14(1), 1-15.
- Clark, H. H. (1996). *Using language*. Cambridge University Press.
- Camplese, C. and Camplese, K. (1998). *Web-Based Education*. (On-Line). Available: <http://www.higherweb.com/497/>.
- Carlson, R.D., et al. (1998). *So You Want to Develop Web-based Instruction-Points to Ponder*. (On-Line). Available: http://www.coe.uh.edu/insite/elec_pub/HTML1998/de_carl.htm.
- Cronbach, L.J. 1990. *Essentials of Psychological testing*. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers, Inc.
- Hannum, W. (1998). *Web based instruction lessons*. (On-Line). Available: http://www.so.e.unc.edu/edci111/8-98/index_wbi2.htm.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.

McClelland, D.C. (1985). **Human Motivation**. NY: Cambridge University Press.

McClelland and David G. Winter. (1969). **Motivating Economic Achievement**. New York: Free Press.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2020). **China ECE policy response to COVID-19**. Retrieved from <https://planipolis.iiep.unesco.org/en/2020/china-ece-policy-response-covid-19-6865>.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19): กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19): กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 คำถามคัดกรองเบื้องต้น
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
 - ตอนที่ 4 สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ผลในภาพรวมซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลทั้งสิ้น ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามโปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อการวิจัยที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการอ้างอิงและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อไปได้อย่างเหมาะสม
4. ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

.....

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 คำถามคัดกรองเบื้องต้น

คำชี้แจง

กรุณาพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1) ใช่ 2) ไม่ใช่

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

กรุณาพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ 1) 13 - 14 ปี 2) ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

3. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ก่อนสถานการณ์ COVID-19 (ก่อนปีการศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2563)

1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 2) 1.01-2.00

3) 2.01-3.00 4) 3.01-4.00

4. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ในสถานการณ์ COVID-19 (ปีการศึกษา 2564)

1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 2) 1.01-2.00

3) 2.01-3.00 4) 3.01-4.00

5. อาชีพของผู้ปกครอง

5.1 สถานภาพของผู้ปกครอง

1) บิดา 2) มารดา

3) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5.2 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนก่อนสถานการณ์ COVID-19

1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

2) 5,001-10,000 บาท

3) 10,001-15,000 บาท

4) 15,001-20,000 บาท

5) 20,001-25,000 บาท

6) 25,001-30,000 บาท

7) มากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป

5.3 รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองต่อเดือนในสถานการณ์ COVID-19

1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

2) 5,001-10,000 บาท

3) 10,001-15,000 บาท

4) 15,001-20,000 บาท

5) 20,001-25,000 บาท

6) 25,001-30,000 บาท

7) มากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป

5.4 อาชีพของผู้ปกครองก่อนสถานการณ์ COVID-19

1) รัฐบาล

2) พนักงานบริษัทเอกชน

3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

4) รับจ้าง

5) ว่างาน

6) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5.5 อาชีพของผู้ปกครองในสถานการณ์ COVID-19

1) รัฐบาล

2) พนักงานบริษัทเอกชน

3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

4) รับจ้าง

5) ว่างาน

6) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

คำชี้แจง

กรุณาพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

4	หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด
3	หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยมาก
2	หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับ เห็นด้วยน้อยที่สุด

ที่	ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ระดับความคิดเห็น			
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1.	เศรษฐกิจสถานะ				
1.1	ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะยากจนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (มีรายจ่ายและหนี้สิน มากกว่า รายได้และเงินออมและไม่มีรายได้เพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิต)				
1.2	ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะปานกลางเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (มีรายได้และเงินออมที่สามารถบริหารจัดการรายจ่ายและหนี้สินได้อย่างเพียงพอหรือเหมาะสม)				
1.3	ครอบครัวของนักเรียนมีฐานะร่ำรวยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (มีรายได้และเงินออมมากกว่ารายจ่ายและหนี้สินหรือไม่มีปัญหาทางการเงิน)				
1.4	ฐานะทางครอบครัวของนักเรียนไม่มีผลต่อการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของนักเรียน				
1.5	ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 ฐานะของครอบครัวนักเรียนมีความมั่นคง				
2.	สถานะทางการเงิน				
2.1	รายได้				
1)	ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและความแน่นอน				
2)	ผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเพียงพอต่อการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19				
3)	นักเรียนได้รับเงินจากผู้ปกครองเพื่อใช้สำหรับการ				

ที่	ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ระดับความคิดเห็น			
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	เรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 อย่างเหมาะสม				
2.2	รายจ่าย				
1)	ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 รายจ่ายของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอน				
2)	ผู้ปกครองสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การซื้ออุปกรณ์การเรียน การเช่าซื้อสัญญาณอินเทอร์เน็ต				
3)	นักเรียนใช้จ่ายเงินเพื่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างเหมาะสม				
2.3	หนี้สิน				
1)	ผู้ปกครองนักเรียนมีภาระหนี้สินที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว				
2)	ภาระหนี้สินของผู้ปกครองไม่มีผลต่อการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19				
3)	ผู้ปกครองนักเรียนสามารถบริหารจัดการภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนการเรียนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
2.4	การออม				
1)	ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 การออมเงินของผู้ปกครองนักเรียนมีความแน่นอน				
2)	ผู้ปกครองมีเงินออมเพียงพอที่จะสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียนในสถานการณ์ COVID-19				

ที่	ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ระดับความคิดเห็น			
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
3)	นักเรียนสามารถบริหารจัดการเงินออมเพื่อใช้สำหรับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างเหมาะสม				
3.	สถานะทางอาชีพ				
3.1	ท่ามกลางสถานการณ์ COVID-19 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นคงและแน่นอน				
3.2	การประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
3.3	การประกอบอาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของนักเรียน				

ตอนที่ 4 สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ระดับความคิดเห็น			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1. การเข้าเรียนของนักเรียน				
1.1 จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวน <u>เท่าเดิม</u> เมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ				
1.2 จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวน <u>เพิ่มมากขึ้น</u> เมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ				
1.3 จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 มีจำนวน <u>ลดลง</u> เมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้า				

สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ระดับความคิดเห็น			
	4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
เรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ				
1.4 สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อการศึกษา เรียนออนไลน์ของนักเรียน				
2. ผลการเรียนรู้				
2.1 ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของ นักเรียน <u>ไม่มีการเปลี่ยนแปลง</u> เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง การเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการ เรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ				
2.2 ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของ นักเรียน <u>เพิ่มมากขึ้น</u> เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียน ออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะ สถานการณ์ปกติ				
2.3 ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและทักษะของ นักเรียน <u>ลดลง</u> เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการเรียน ออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กับการเรียนในภาวะ สถานการณ์ปกติ				
2.4 สถานการณ์ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพการจัดการเรียน การสอน				

ขอขอบคุณท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจและส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย เศรษฐฐานะ สถานะทางการเงิน และสถานะทางอาชีพ

1.1 เศรษฐฐานะ หมายถึง สภาพที่แสดงถึงฐานะทางครอบครัวของนักเรียน ประกอบด้วย ยาจน ปานกลาง ร่ำรวย

1.2 สถานะทางการเงิน หมายถึง สภาพที่แสดงถึงการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวนักเรียน ประกอบด้วย รายได้ รายจ่าย

1.3 สถานะทางอาชีพ หมายถึง สภาพที่แสดงถึงการทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพของครอบครัวนักเรียน

2. สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ หมายถึง สภาพที่แสดงถึงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย การเข้าเรียนของนักเรียนและผลการเรียนรู้

2.1 การเข้าเรียนของนักเรียน หมายถึง สภาพที่แสดงถึงจำนวนของนักเรียนที่เข้าเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ

2.2 ผลการเรียนรู้ หมายถึง สภาพที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจและทักษะของนักเรียนที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เมื่อเปรียบเทียบกับ การเข้าเรียนในภาวะสถานการณ์ปกติ

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

(COVID-19): กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยเรื่อง
ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19): กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19): กรณีศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อเสนอแนวทางหรือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

1. สถานะ

☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน	☐ รองผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	☐ ครู ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน
(โปรดระบุงาน).....
☐ ครู	☐ ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นม
☐ นักเรียน ชั้น ม.	

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยและส่งผลอย่างไร

.....

.....

.....

2. แนวทางหรือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ควรเป็นอย่างไร จึงจะมีความเหมาะสม

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวรัชชา จิตต์กุลสัมพันธ์
วัน เดือน ปี เกิด	23 กรกฎาคม 2536
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	2558, วิทยาศาสตร์บัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	43/3 ถนนเศรษฐศิริ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY